

GRADISOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA GRADIS

Pripravlja se dogovor o terenskem dodatku

Na šestem kongresu sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije je bil lani sprejet sklep, da je treba rešiti vprašanje terenskega dodatka z družbenim dogovorom, veljavnim za vso Jugoslavijo.

Predsedstvo zveznega odbora našega sindikata je pripravilo osnutek takega dogovora. V gradbenih kolektivih Jugoslavije naj bi o njem razpravljali v naslednjih mesecih. Pripombe kot rezultat razprave bi vnesli v osnutek, nakar bi plenum zveznega odbora jeseni skupaj z zvezno gospodarsko zbornico in zveznim sekretariatom za finance pripravil predlog dogovora.

Dogovor bo zlasti opredelil pojem terenskega dodatka pa tudi nadomestila za ločeno življenje in delno dnevnic v posebnih primerih terenskega dela.

Po prvem osnutku sodeč bo treba delavcem zaradi težjih življenjskih razmer pri delu na terenu nadomestiti vse stroške, ki jih imajo zaradi tega.

Ze zdaj lahko za gotovo računamo, da bo treba za pravo terensko delo povečati terenski dodatek, saj so posebno v zadnjem letu močno narasli življenjski stroški. Osnutek tudi določa, da delavec, ki zaradi terenskega dela ne zapuša svojega prebivališča ali prebivališča svoje ožje družine, ni upravičen doterenskega dodatka. Tem delavcem se bodo povrnilo stroški, ki jih imajo v zvezi s prikodom in odhodom na delo. Kriterije in višino za te stroške bo določalo podjetje s svojim samoupravnim aktom.

Razumljivo je, da tisti delavci, ki nimajo takih stroškov, le-teh ne bodo mogli dobiti povrnjenih.

O prvem osnutku je že razpravljala sindikalni odbor našega podjetja. O njem so razpravljali tudi v nekaterih drugih gradbenih podjetjih Jugoslavije. Pripombe, ki smo jih imeli mi in tudi druga podjetja, bodo služile zveznemu odboru, da bo pripravil besedilo osnutka dogovora, ki bo dan v javno obravnavo prihodnji mesec.

O podrobnostih osnutka bomo obvestili naše člane v prihodnji številki Gradisovega vestnika.

S. U.

Inženir Hugo Keržan je bil ponovno izvoljen za glavnega direktorja našega podjetja

Po izvolitvi je obširno poročal o razvoju podjetja v zadnjih štirih letih. — Delavski svet ga je izvolil soglasno

Delavski svet podjetja je s tajnim glasovanjem in povsem soglasno ponovno izvolil za glavnega direktorja podjetja inž. Huga Keržana. Po burnem aplavzu se je izvoljeni zahvalil za dosedanje sodelovanje ter prosil vse organe delavskega samoupravljanja in vse sodelavce, da mu tudi v prihodnje pomagajo pri težkem in odgovornem delu.

V obdobju od 1966. do 1970. leta smo dosegli zadovoljive rezultate. Že samo dejstvo, da je vrednost proizvodnje v tem obdobju narasla od 177 milijonov starih dinarjev na 344 milijonov, nam mnogo pove.

To pa seveda ne pomeni, da je tako tudi fizična rast proizvodnje. Za ugotovitev tega imamo dve metodi. Prva je v tem, da reduciramo vrednosti po gibanju cen v gradbeništvu, druga pa v tem, da primerjamo iz-

vršene količine izbranih vrst del. Po metodi, pri kateri služi za osnovo podatek zavoda za statistiko, ki naslednje cene stanovanjske gradnje na dveh tipičnih objektih, lahko ugotovimo, da so se cene v štirih letih dvignile za cca 60%. Ta pokazatelj bi torej vrednost proizvodnje reducirjal na rast 21% v štirih letih.

Drugi kazalec, pri katerem ugotovljamo količine izvršenih vrst del, pa daje naslednje podatke:

	Leto 1966	Leto 1969	Indeks porasta
izkop od	1.200.000 m ³	1.900.000 m ³	58%
beton od	65.000 m ³	147.000 m ³	125%
opaž od	66.000 m ²	80.000 m ²	21%
armatura	4.800 ton	7.000 ton	46%

kasneje 1,74 din, leta 1968 1,88 din in lani 2,04 din na uro.

Osebnih dohodki so v masi narasli za 61%.

Osebnih dohodki so v masi narasli za 61%. Značilno je pri tem primerjati tri indekse:

čiste proizvodnje	189
dohodka	176
osebnega dohodka	161

Pri oceni rasti osebnih dohodkov na efektivno uro seveda ne smemo prezreti indeksa porasta življenjskih stroškov.

leto	indeks
1966	100
1967	108
1968	114
1969	126

Vidimo, da se je naša stvarna vrednost osebnih dohodkov le zvišala in to v štirih letih za cca 15%.

Ocena produktivnosti je dosti težka. Če izhajamo iz podatka vrednosti čiste proizvodnje na efektivno uro, dobimo sledeče številke:

	din na uro	indeks
1966	20,08	100
1967	26,40	131
1968	28,82	144
1969	34,41	171

Nastane vprašanje, kako reducirati gornje vrednosti na neke stalne cene, ker so v gornjih številkah odražajo vplivi trga. Mislimo pa, da ne grešimo dosti, če ocenimo ta porast produktivnosti z najmanj 25—30% v štirih letih.

Delovne priprave

Tako po osnovni kot po sedanjih vrednostih so se nam indeksi vrednosti delovnih priprav v letu 1966 do 1969 dvigale za 20%. Značilno je pri tem, da beležimo ta porast šele v letu 1969, ko smo prvič energično pričeli investirati, medtem, ko smo do konca leta 1968 držali pravzaprav vrednost delovnih priprav na enem nivoju. Tržišče nam je šele v letu 1969 omogočilo širši razmah, ker nam je zagotavljalo dosti velik obseg del. Zaradi primerne konjunkturo smo lahko dvignili v podjetju tudi amortizacijsko stopnjo prek 16% v povnadaljevanje na 2. str.

Delavski svet je razpravljajal

Na II. seji, ki jo je imel delavski svet podjetja 2. junija t. l., je izvedel pomembno nalogo. Izvolil je kolektivne in individualne izvršilne organe, kakor je to predvideno z našim statutom. Ustavni amandma XV, katerega izvajanje je uresničeno v določilih našega statuta, posebej poudarja neposredni vpliv članov delovne skupnosti pri uresničevanju pravic do samoupravljanja.

Naslednja naloga, ki jo je imel delavski svet, je izvolitev individualnih organov upravljanja, kakor so navedeni v statutu. Najprej je delavski svet obravnaval poročilo o uspešnosti dosedanjega dela. Povzetek iz obširnega poročila je objavljen posebej v tej številki.

Volitve so bile tajne. S polnim številom glasov je bil za dobo štirih let izvoljen za glavnega direktorja podjetja Hugo Keržan dipl. gr. inženir.

Ostale individualne izvršilne organe, ki so tako določeni v statutu, je delavski svet prav tako tajno izvolil za dobo štirih let. Tako so bili izvoljeni za tehničnega direktorja Alfred Peteln, dipl. grad. inženir, za komercialnega direktorja gospodarsko finančne službe Iko Ravnikar, za direktorja kadrovske službe Dragovan Sever, dipl. ing., za sekretarja podjetja Rajko Zupančič, za vodjo analitsko planske službe Albin Bačar, za direktorja gradbenih enot v Ljubljani Stefan Mesarič, dipl. gradbeni inženir, na Jesenicah Franc Vovk, na Ravnah, Alojz Štok, dipl. gr. inženir, v Mariboru Borut Maister, dipl. gr. inženir, v Celju Berto Praprotnik, v Ljubljani okolič Jože Zajc, v Kopru Bernard Gabrijelčič ter Jože Repše za kovinske obrate v Ljubljani, Ivan Lovce pa za kovinske obrate v Mariboru, Branko Vasle, dipl. gr. inženir, za obrat gradbenih poljedelkov, Vinco Brzlec za strojno prometni obrat, Ignac Sušteršič za lesno industrijski obrat v Skofji Loki in Jože Uršič, dipl. gr. inženir, za projektivni biro.

Delavski svet je obravnaval in dokončno sprejel cenik internih cen za usluge, ki jih opravlja strojno prometni obrat. Predlog, ki je bil dan v potrditev, so še prej pretresali kolektivni v enotah. Zahteva v predlogu je bila, da bi interne cene veljale od 16. 2. t. l. dalje. Delavski svet se s tem ni strinjal in je odločil, da bodo Nadaljevanje na 2. str.

Glede na to smo uredili našo organizacijo upravljanja po daljši obravnavi tako, da so poleg delavskega sveta podjetja in delavskih svetov v enotah oblikovani odbori in komisije kot izvršilni kolektivni organi, katere voli delavski svet. Da bi bilo mogoče volitve dobro opraviti in predlagati kandidate za posamezne odbore kot kolektivne izvršilne organe, katerim bo delovna skupnost lahko upravičeno zaupala odgovorne naloge, je delavski svet še na prejšnji seji imenoval posebno kandidacijsko komisijo. Ta je na seji 2. junija predložila delavskemu svetu kandidatne liste za vsak posamezni odbor. O predlogu so se odločili člani delavskega sveta s tajnim glasovanjem in so bili na ta način izvoljeni naslednji odbori:

Za načrtovanje in notranjo delitev z 9 člani, za investicije prav tako z 9 člani, dalje odbor za varstvo pri delu s 5 člani, upravni odbor centra za izobraževanje s 7 člani, odbor za reakcijo in standarda s 7 člani, odbor za informacije s 5 člani, odbor za razvoj in organizacijo s 7 člani in notranja arbitraža s 5 člani. Mandat članov bo trajal 4 leta. Dolžnosti in pravice, ki jih imajo posamezni odbori, so podrobno predpisani s statutom. Kako bodo poslovali, pa je urejeno s posebnim poslovnikom. Vsekakor je z izvolitvijo sedaj uresničena ureditev organizacije upravljanja v podjetju, kakor smo si jo načrtali v statutu. Prepričani smo, da bo tudi delo posameznih odborov učinkovito in da bodo rezultati kmalu znani.

Strokovni izpiti

Gradbeni strokovnjaki — inženirji in tehniki morajo imeti pooblastilo, če hočejo voditi gradnjo ali če hočejo samostojno izdelati investicijsko tehnično dokumentacijo.

Pooblastilo si lahko pridobijo s položenim strokovnim izpitom. Pred leti so se polagali ti izpiti za našo republiko na sekretariatu za gospodarstvo pri izvršnem svetu SR Slovenije. Ko smo leta 1967 dobili novi temeljni zakon o graditvi investicijskih objektov, je ta predvidel, da gospodarske organizacije same uredijo s pravilniki polaganje izpitov in izdajanje pooblastil.

Izpiti na sekretariatu za gospodarstvo so bili ob koncu leta 1967 ukinjeni.

Svet za gradbeništvo pri Gospodarski zbornici SRS je na željo velike večine gospodarskih organizacij imenoval izpitno komisijo in za Slovenijo osnovno organiziral polaganje strokovnih izpitov. Ker sem bil kot predsednik komisije za izobraževanje in šolstvo pri gospodarski zbornici imenovan s strani sveta za gradbeništvo za prvega predsednika izpitne komisije, želim povedati nekaj osebnih vtisov o teh izpiti. Izpiti so se začeli leta 1968. Obstaja izpitni pravilnik in so izpitni termini v jeseni in spomladi, pač po številu prijavljenh. Do vključno junija 1970 je polagalo strokovne izpite 419 kandidatov.

Navadno položi izpit 50—60 %, ostali morajo izpit ponavljati. Izpitna snov je bila izbrana tako, da služi prvenstveno praktikom. Zavedamo se, da bo kandidat, ki bi izpit uspešno položil, prej ali slej dobil v svoji gospodarski organizaciji pooblastilo. S tem prevzame tudi veliko odgovornost in mora v glavnem obvladati tehnično znanje, ki je gradbeniku, ki gradi ali projektira, potrebno.

Izpitna snov je dokaj obsežna in je seveda potreben določen čas, da se izpitna snov predela.

Da bi kandidatom olajšali polaganje izpitov, smo v dogovoru z DIT Ljubljana organizirali seminarje. Na teh seminarjih predavajo eksaminatorji, ki izprašujejo posamezne predmete na izpitu in tam pojasnijo vse značilnosti posameznega izpitnega predmeta.

Presenetljivo slabo znanje kažejo kandidatje pri predmetu »varstvo pri delu«. Presenetljivo pravim zato, ker je po zakonu predpisano vsakoletno preverjanje znanja o varstvu pri delu. Drugi predmet, ki dela kandidatom težave, so kalkulacije. Ne morem si predstavljati dobrega gradbenika-operativca, ki vsaj v principu ne obvlada kalkulacij. Lahko trdim, da vsak tretji kandidat ne zna razčleniti faktorij, ali sploh ne ve, kaj to je. Vsem kandidatom bi priporočal, če si tega znanja niso pridobili v šoli, da se za to sami zanimajo in se to naknadno naučijo.

Tretji predmet ki je »kritičen«, so gradbeni stroji. Mislim, da je bila naša zahteva pravilna, ko smo rekli, da mora vsak gradbenik vsaj enciklopedično poznati stroje, s katerimi v gradbeništvu delamo. Kadar nima prilike, da bi si stroje ogledal na terenu, naj pride na seminar ali naj predela ustrezno literaturo. Nekateri kandidatje se prijavijo na izpit tudi tako, da kakega predmeta sploh niso predelali, ali se izgovarjajo, da niso mogli dobiti literaturo.

Vsa literatura, zakoni in predpisi, ki se jih na izpitu zahteva, morajo biti na razpolago v vsakem gradbenem podjetju, saj drugače ni mogoče poslovati.

Želim, da bi se vsi bodoči kandidatje za izpit solidno pripravili, da si poprej ogledajo gradbišča in stroje ter da se udeležijo seminarja.

Komisija ne more dajati nikakšnih koncesij glede kvalitete znanja. Izpitni program je pa tako sestavljen, da znanje posameznih predmetov neposredno koristi kandidatu v praksi.

Predsednik izpitne komisije.
Dragovan Sever, dipl. inž., direktor KSS

Kaj je delovno mesto?

Z ustanovitvijo delovnega razmerja med delavcem in delovno organizacijo kakor tudi s sprejemom delovnih nalog organizacije je postal pojem delovnega mesta vodilen. Delovna razmerja se porajajo v organiziranem delu, pri čemer ima vsak delavec odrejeno delovno mesto in posel, ki je ali samostojen ali pa sestavni del delovnega procesa delovne organizacije.

Delovno mesto je važno ob planiranju števila delavcev v delovni organizaciji, ob razporeditvi delavcev na delovna mesta, ob premestitvi delavca z enega na drugo, ob ukinitvi, ob zmanjšanju števila delovnih mest itd. Sodišča se zelo pogosto ukvarjajo s spori v zvezi z delovnimi mesti. Zato se opravičeno sprašujemo:

KAJ JE PRAVZAPRAV DELOVNO MESTO?

Delovnega mesta ne moremo ločiti od dela, ki ga opravljamo na določenem mestu. Delovno mesto je skup enega ali več poslov, ki se po tehničnem delovnem procesu ločijo v posebno celoto, pa čeprav so sestavni del organiziranega v delovni organizaciji. Eno delovno mesto se razlikuje od drugega po vrsti opravila, po značaju opravila v okviru celokupnega organiziranega procesa delovni organizaciji, po sposobnosti in spretnosti, kakršno mora imeti delavec za ustrezno delo. Zaradi tega se tudi razlikujejo vrste in kategorije delovnega mesta.

Glede na to so lahko odredene vrste v delovni organizaciji, kar pomeni, da je na delovnem mestu določene vrste zaposlen samo en delavec. Kadar pa dela na istovrstnem ali sorodnem delu več delavcev, se število delovnih mest določa po obliki dela in pa koliko lahko izdelava en sam delavec z normalnim delom.

Pres servis

Kratek pogovor z Zinko Turnškovo, tajnico sindikalnega odbora v Celju

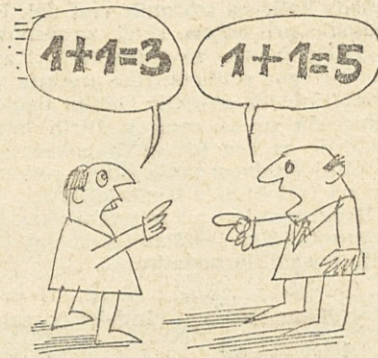
Zinka Turnškova, gradbeni tehnik, opravlja na svojem delovnem mestu v Celju delo pokalkulanta. Vrh tega pa je že poldrugo leto v celjski delovni enoti tajnik sindikalnega odbora.

»Je sindikat kaj aktiven? Katere probleme največkrat obravnavate na sejah?« sem najprej pobaral tovarišico Zinko.

»Približno enkrat na dva meseca imamo seje,« je takoj odvrnila. »Sicer pa lahko prinesem tudi sejne zapiske, iz katerih bo razvidno, katere probleme smo največkrat obravnavali.«

In res je odšla in se kmalu vrnila z mapo, v kateri so bili sejni zapisniki.

»Kar brez zapisnikov povejte, s čem se je doslej sindikat največ ukvarjal,« sem znova vprašal.

No, saj drugače se se kar ujama, le idejno se ne strinjata!

»Pravzaprav smo največkrat premlevali stanovanjsko vprašanje. Stanovanja so bila največkrat na dnevnem redu, čeprav nismo dosegli nikakršnih uspehov.«

»Zakaj pa ne?«

»Za stanovanja nimamo denarja,« je kratko pojasnila tajnica sindikata.

»Kako pa to, da ni denarja?« sem vrtal naprej.

»Saj veste, zakaj. Celjska enota je v zadnjih letih preživljala krizo, ni bilo pravih del. Sele lani je gradnja nove termoelektrarne v Soštanju dala nekaj več delovnega poleta. Kolkor vem, so finančni rezultati v zadnjem času nekoliko boljši, vendar se skladi podjetja ne napolnijo tako hitro kot kozarec vode.«

»Pa ste bili dovolj vztrajni v sindikatu?«

»Seveda nismo vrgli puške v koruzo,« je razlagala mlada tajnica. »Poskušali smo večkrat, pa zaman. Prišli smo celo na misel, da bi tisti, ki potrebujejo stanovanja, sami zidali hiše, morda vrstne hiše v zadružni obliki, nekako tako, kot so to uredili v Mariboru. Vendar pa tudi iz te moke ni bilo kruha. Vse se je spet ustavilo ob denarju.«

»Koliko pa je reflektantov za stanovanja?«

»Imamo devet prošelj, od teh je 5 nujnih,« je povedala tovarišica Zinka. »To so večji del mlajši delavci in tehniki. Imamo tudi vrstni red upravičencev, ampak... Denar, deniar.«

»Dobro, kaj pa ste še reševali razen stanovanj?«

»O, še marsikaj, je odvrnila tajnica sindikata. »Med drugim je bil sindikat aktiven ob volitvah v samoupravne organe, precej dela so nam dale tudi športne igre. Vrh tega je sindikat angažiran pri večjih proslavah. Planirali smo tudi za jesen izlet, samo ne vem, če ga bomo lahko uresničili. Mislili smo tudi na naše upokojene delavce, vendar še ne vemo, ali bi se jih spomnili s kakšnim primernim darilom ali bi tudi za upokojence organizirali izlet. Tudi o zaščiti pri delu smo razpravljali. Sicer pa, kot sem že omenila, verjetno bo tudi v prihodnje ena izmed osnovnih nalog sindikata skrb za stanovanja delavcev. Upajmo, da bomo prej ali slej le uspešni,« je končala tajnica sindikalnega odbora Zinka Turnšek.

— Poglej, pogledj! Kako pa naj potem še vodimo seksualno revolucijo?

NADALJEVANJA S PRVE STRANI • NADALJEVANJA S PRVE STRANI • NADAL

Inženir Hugo Keržan

prečju, kar nam omogoča hitrejšo reprodukcijo delovnih priprav. Podobne ugotovitve veljajo tudi za vsa osnovna sredstva.

Vrednost poslovnih sredstev se je v štirih letih dvignila od 60 na 94 milijonov. Indeks znaša 157 in je manjši od indeksa rasti proizvodnje ali čiste proizvodnje v istem obdobju. To kaže, da nam je uspelo sredstva hitreje in smotrnejše obračati. Značilno pa je pri strukturi teh sredstev, da naraščajo obratna sredstva (lastna in krediti) hitreje od osnovnih sredstev.

Kreditni za osnovna in obratna sredstva kažejo indeks 141, kar je manj kot indeks rasti proizvodnje. Pokazatelj kaže, da moramo proizvodnjo reševati, bodisi z več avansi in več lastnimi sredstvi, ker vidimo, da nam krediti zaostajajo. To pa je tudi razlog za nenehen boj, da bi ustvarjenih skladov čimveč izločili za obratna sredstva.

Terjatve do kupcev

Od leta 1966 do leta 1969 so naše terjatve do kupcev narasle od 18 milijonov na 62 milijonov. Indeks porasta znaša 331. Porast je razumljiv, ker se je bistveno dvignila vrednost gradnje za tržišče. Našemu podjetju je kreditiranje prineslo v kritičnih časih primerna dela in s tem ustvarjanje primernih poslovnih rezultatov.

Dotok strokovnih kadrov je premajhen

Število umskih delavcev se v štirih letih ni spremenilo, ostalo je pri številki 660 ljudi kljub temu, da smo realizacijo odnosno vrednost proizvodnje, po katerem koli pokazatelju vzamemo, dvigali. Ta podatek po eni strani kaže na željo po racionalizaciji poslovanja, v čemer smo nedvomno uspeli, po drugi strani pa se nam pojavljajo mnoga področja, ki niso polno zasedena, mnoge vrste nalog, ki jih opravljamo pomanjkljivo, improvizirano ali celo sploh ne. Mislimo, da je treba temu problemu posvetiti več pažnje in skrbi.

Slična, četudi nekoliko boljša, je situacija pri tehničnem kadru, kjer

tudi nismo dosegli dotoka kadrov v sorazmerju s povečanimi nalogami.

V skopih številkah sem želel pokazati življenje našega podjetja v preteklih štirih letih. Ugotovimo lahko dosti pozitivnih rezultatov, ki govorijo o rasti in pomenu podjetja, ne smemo pa tudi mimo nekaterih negativnih, ki so prav tako prisotni. Zato smatram, da moramo v bodoče posebno skrb posvetiti prav tem pokazateljem, to je opremljanju, ustvarjanju skladov in pravilni rasti dotoka novih strokovnjakov. To pa je naša skupna naloga in prepričan sem, da bomo ob vsestranski pomoči organov delavskega samoupravljanja in celotnega kolektiva pa tudi dosegli,« je ob zaključku dejal naš glavni direktor.

Delavski svet

cene veljale od 16. 6. 1970 dalje, vendar se zaradi tega povečajo od predlaganih.

Naročil je analitski službi, naj izdela v smislu take odločitve celotni cenik za najemne stroje in za prevoze s tovornimi avtomobili ter razpošlje enotam v izvrševanje. Nato je obravnaval popravljeni predlog osnutka pravilnika o podelitvi spominskih daril članom našega kolektiva za 10, 15, 20 in 25 let pri podjetju ter ob priliki dopolnjenih 50 oziroma 60 let starosti in ob odhodu v pokoj. Pravilnik je po obravnavi dokončno sprejel in je z njim določeno, da bo prejel vsak član kolektiva za izpoljenih 10 let dobe pri podjetju zappestno uro, za dopolnjenih 15 let 1.000 din, za dopolnjenih 20 let 1500 din in za dopolnjenih 25 let 2000 N din. Pri odhodu v pokoj, bodisi če je starostno ali invalidsko upokojen, bo sleherni, ki je bil vsaj 5 let pri podjetju, prejel enomesečni osebni dohodek. Kadar pa bo dopolnil 50 oziroma 60 let starosti, pa bo prejel darilo v vrednosti 500 din oz. 800 din. Pravilnik bo začel veljati z 10. junijem t. l.

Delavski svet je potrdil plan sklada skupne porabe podjetja za letošnje leto. Odobril je denarna priznanja za uspešno delo, potrdil razporeditev

sredstev skladov in ostanka dohodka za osebne dohodke za lansko leto, kakor so sklenili organi upravljanja v enotah. Potrdil je spremembe in dopolnitve pogodbe o ustanovitvi poslovnega združenja INGRA, katerega član je naše podjetje. Sprejel je sklep o najetju kredita za obratna sredstva in pooblastil predsednika delavskega sveta, da sme v nujnih primerih odobriti najemanje obratnih kreditov z obveznostjo, da bo v naslednji seji o tem obvestil delavski svet. Na prošnjo občine v Škofji Loki je dal delavski svet soglasje k odstopu pravice do uporabe našega zemljišča, katerega potrebujejo za gradnjo otroškega vrta s tem, da se nam dodeli drugo uporabno zemljišče.

Končno je delavski svet naročil odboru za načrtovanje in notranjo delitev, naj izdela predlog spremembe statne osnove za določena delovna mesta, kar bo obravnaval delavski svet na naslednji seji. Strinjal se je z obvestilom, da se vključi v gradivo, ki bo izdano ob priliki II. kongresa samoupravljalcev, sestavek o načinu delitve dohodka v naših enotah ter naročil, da naj se zadnje poglavje tega sestavka predloži v oceno članom delavskega sveta, da zavzamejo svoje stališče. Hkrati je predvidel, da naj bi bila delegata na omenjenem kongresu tovariša Tone Zaletel in Rajko Zupančič. Izvolitev bo izvedel kolektiv.

Glede na težave, ki nastajajo na terenu, je delavski svet naročil odboru za varstvo pri delu, da izpopolni pravilnik o varstvu pri delu glede kontrole vinjenih delavcev na delovnem mestu in ukrepov, ki so za to potrebni.

Na eni od prihodnjih sej bo delavski svet posvetil posebno pozornost ureditvi nastanitve in prehrane naših delavcev na terenu. Analizo bo pripravil sindikalni odbor podjetja.

R. Z.

Gradisov vestnik

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradia. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tiska Uskarna. Tona Pomišiča. v Ljubljani — Izhaja mesečno

Gradivo za II. kongres samoupravljalcev je v tisku

Organizacijski del priprav na drugi kongres samoupravljalcev v Sloveniji se odvija po dogovorjenem zaporedju pravočasno. Vsekakor moramo pohvaliti slovenske gospodarske delovne organizacije, ki so skoraj vse pravočasno pripravile in že predale dogovorjene monografije.

Ker je že več kot četrtnina vseh predvidenih monografij prevedena v slovenščino ter tudi tiskana in ker bodo po predvidevanjih koordinacijskega odbora za pripravo kongresa v juliju naredili tudi ostale monografije pa tudi zbirna poročila, bo drugi kongres samoupravljalcev glede pravočasnosti priprave materialov prav gotovo redkost brez primere. Ni namreč pri nas navada, da bi sprejemali delegati in zainteresirani gradivo štiri in celo pet mesecev pred napovedanim kongresom, konferenco, posvetovanjem ali simpozijem. Ponavadi morajo delegati oziroma udeleženci prebrati v nekaj dnevih po več sto strani obsežna poročila, in kar je še bolj nevzdržno, organizatorji takih manifestacij pričakujejo od njih plodovito in tvorno razpravo.

Celotno gradivo II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije pisano v slovenskem jeziku bo naprodaj po 300 dinarjev.

Dušan Rebolj

Življenje postaja nenehno učenje

Danes je že povsod po svetu prav tako pa tudi pri nas prodrla spoznanje, da je nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj odvisen od sposobnosti naroda uporabljati rezultate znanosti in spremljati hitre spremembe tehnike. Razvoj in uporaba znanosti, nivo znanja in sposobnosti človeka, kulturni, socialni in življenjski pogoji, v katerih človek živi, lahko mnogo bolj in hitreje delujejo na razvoj proizvodnje kot pa sama vlaganja v izgradnjo novih proizvodnih kapacitet.

Znanstveno tehnična revolucija, ki je več ali manj zajela ves sodobni svet, temelji istočasno na dveh dejavnikih: tehničnem in družbenem. Znani andragogi trdijo, da je naša družba »družba, ki se uči«, in da prihodnji čas pripada le učenju in bo pristopen samo človeku, ki bo učil.

Tem zahtevam in procesom se mora prilagajati tudi sistem izobraževanja in vzgoje. Na seminarju o izobraževanju odraslih, ki ga je organiziral zavod za šolstvo SRS, so bila sprejeta naslednja stališča:

— Človekovo življenje postaja neprestano učenje. To, kar se nauči človek v šoli, ni dovolj za vse življenje, temveč je le osnova za nadaljnje učenje in stalno dopolnjevanje. Čim višja je splošna in tehnična izobrazba, ki jo človek dobi v mladosti, tem lažje se pozneje prilagodi spremembam v proizvodnih in družbenih odnosih.

— Osnovni minimum izobrazbe za vsakega državljan naj bi bila končana osnovna šola. Človek, ki ni izobražen, tudi ni motiviran za izobraževanje, zato ga moramo motivirati ter ustvarjati potrebe po izobraževanju.

— V izobraževanje naj se vključijo vsi sloji prebivalstva, osnovno šolsko izobraževanje naj bo omogočeno vsem, tudi višje izobraževanje naj bo dostopno širšemu krogu ljudi.

— Klasično — tradicionalno šolsko izobraževanje postaja preozko za sodobno življenje. Zato nastajajo nove oblike izobraževanja v delovnih organizacijah. Izobraževanje v delovnih organizacijah naj sledi vsem spremembam dogajanj v delovni organizaciji, sprememba na področju tehnologije in sprememba v družbenih odnosih.

Inž. Marko Bleiweis: Naša realizacija v tujini bo letos za dobro šestino večja

V Nemčiji in Avstriji se obseg del povečuje, v Franciji in Libiji pa smo zaključili vsa pogodbeno dela. — Kaj nam je prinesla konvencija med Jugoslavijo in Nemčijo? Koristi in izguba ekonomske emigracije. — Kaj bo potrebno storiti, da se bo izboljšala kvalifikacijska struktura zaposlenih v tujini?

Na željo nešteti bralcev Gradisovega vestnika smo zaprosili inž. Marka Bleiweisa, ki vodi dela v inozemstvu, da nam odgovori na nekatera vprašanja.

VPRAŠANJE: Naše bralce zanima, kakšna bo letos realizacija v tujini in zakaj smo prenehali z deli v Libiji?

ODGOVOR: Pričakujemo, da bo letos realizacija preseгла dve milijardi starih din, čeprav bomo v glavnem delali le v Zahodni Nemčiji in v Avstriji. S tem bomo presešli lansko realizacijo za ca. 17%. V Libiji pa smo že maja 1970 zaključili vsa pogodbeno dela. O uspehu ali neuspehu zaenkrat še ne moremo govoriti. Dejstvo pa je, da so prilike precej neurejene in težavne. Dokler se prilike ne pomirijo, ne nameravamo ponovno nastopiti v Libiji.

VPRAŠANJE: In kakšno je sedaj stanje v Nemčiji?

ODGOVOR: V Nemčiji gospodarska konjunktura še traja, čeprav se že kažejo znaki poemanja. Zato imamo v Nemčiji še dovolj dela. Cene se neprestano dvigajo in s tem tudi plače naših delavcev, to je koristno za podjetje in tudi za delavce, zlasti po zadnji valorizaciji nemške za ca. 9%. Pričakujemo, da bo letos znašala realizacija v Nemčiji ca. 5.000.000 DM ali več tako, da se bomo približali realizaciji iz leta 1965.

VPRAŠANJE: Ali je v Avstriji situacija tudi tako ugodna?

ODGOVOR: Avstrija vedno malo zaostaja za Nemčijo — vsaj glede gradbene konjunkturo. Zato je v Avstriji približno tako stanje, kot v Nemčiji lansko leto. Letos pričakujemo realizacijo 5.000.000 šilingov.

VPRAŠANJE: Kakšni so pa letos, po sprejetju konvencije v soc. zavarovanju med Nemčijo in Jugoslavijo, osebni dohodki naših delavcev v Nemčiji?

ODGOVOR: V Nemčiji so plače regulirane s kolektivno pogodbo med nemškimi sindikati in delodajalci. Sedaj je plača VK delavca na uro 6,06 DM Poleg osnove dobijo delavci še terenski dodatki in akordni presežek — v kolikor je. Po novem pravilniku je pa masa osebnih dohodkov vseh delavcev v Nemčiji določena — podobno kot je to doma — s posebno delilno črto, ki deli dohodek na sklade in osebne dohodke. Ob ugodnem uspehu lahko delavci pričakujejo še presežek. Konvencija o soc. zavarovanju pa je prinesla kopico nevšečnosti podjetju in delavcem tudi.

Prva in glavna nevšečnost je v tem, da je konvencija sicer regulirala odnose med ZRN in Jugoslavijo, ni pa predvidela nobenega tolmačenja, kako naj se to izvaja za posameznega delavca. Tako še dosedaj niso tiskani vsi obrazci, brez katerih pa ni mogoče doseči pri nemškem socialnem zavarovanju vseh ugodnosti, ki pripadajo delavcem. Ker na različne urgence in zahteve ni bilo odgovora, je padel zadnjič na neki seji zvezne gospodarske zbornice celo predlog, da naj se toži Zavod za socialno zavarovanje Jugoslavije za vsako škodo, ki jo je povzročilo to zavlačenje. Res pa je, da je moralna škoda verjetno še večja kot pa tista dejanska, ki se jo more izračunati, ker so bili delavci nejevoljni in se je to poznalo tudi pri delu.

VPRAŠANJE: Slišal sem, da je bilo glede otroških dodatkov v Nemčiji zaposlenih že več problemov. Ali vam je mogoče znano zakaj?

ODGOVOR: To vprašanje je še popolnoma odprto. Po nemškem načinu namreč otroške doklade niso del dobrin, ki jih nudi socialno zavarovanje, temveč se fond za otroške doklade zbira iz davka na plače (Lohnsteuer). Zato tudi nemško socialno zavarovanje nima vpliva na otroške doklade. Ker naši delavci plačujejo »Lohnsteuer«, bi po neki logiki torej morali dobiti tudi nemške otroške doklade. Kriterij za otroške doklade pa je tudi različen v Nemčiji in Jugoslaviji. Kdor ima nekaj zemlje ali če ima dohodek večji od 50.000 din na mesec na osebo, zgubi v Jugoslaviji otroške doklade. V Nemčiji pa teh kriterijev ni. Kakor vidite, je zadeva precej komplicirana.

VPRAŠANJE: In v Avstriji?

ODGOVOR: Te stvari so se v Avstriji že ustale in vsaj vemo, pri čem smo. Otroške doklade so znatne in privlačne zlasti za tiste, ki imajo več otrok. So pa v Avstriji zopet druge nevšečnosti.

Na primer. Glavna nevšečnost našega dela v Avstriji je ta, da Avstriji izdajajo dovoljenja za delo šele aprila in da potečejo decembra. Naše delo dobi tako sezonski značaj. So pa še druge težave, npr. v začetku je obdavčitev zaslužka v Avstriji zelo visoka (ca. 20%), dokler delavci ne dobijo Lohnsteuer karte. To pa traja 6 mesecev. Šele potem se jim davek obračuna na nižjo stopnjo in dobijo povrnjeno razliko. Isto velja tudi za otroške doklade. Seveda so delavci v začetku nekoliko razočarani, ker dobijo manj, kot so pričakovali. Ko pa dobijo izplačane razlike in otroške doklade, se pa duhovi pomirijo. Dosedaj so bili delavci v Avstriji kar zadovoljni, zlasti ker so nam Avstriji, čeprav govorijo nemško, po mentaliteti le bližji kot pa Nemci.

VPRAŠANJE: O kadrih v Nemčiji je bilo že mnogo govora, ali je res takšno pomanjkanje strokovnih kadrov?

ODGOVOR: Tu ste zadeli najbolj bolečo točko. Lahko rečemo, da kadrov praktično ni, vsaj tistih ne, ki bi vsaj za silo tolkli nemščino. Ob pričetku del v Nemčiji so nas vse naše poslovne enote podprle. Ta podpora pa ni bila samo moralnega značaja ampak predvsem pošiljanju kadrov v tujino. Izrecno moramo tu pohvaliti poslovne enote Maribor, Celje in Ravne. Pri strokovnem kadru pa daleč pred vsemi prednjači poslovna enota Maribor. Manj razumevanja pa imajo enote Jesenice, Ljubljana-okolica in Koper.

Res je sicer, da imajo vse enote svoje naloge in probleme, imajo jih pa tudi tiste, ki imajo za naše naloge v tujini več posluha. Zato stojimo večkrat pred dilemo, kako oskrbeti kvalitetne kadre za dela v tujini.

VPRAŠANJE: Koliko pa jih je sedaj zaposlenih delavcev v Nemčiji in Avstriji?

ODGOVOR: V Nemčiji jih je trenutno 380, v Avstriji pa 110. Te številke pa se vedno menjajo. Skupaj jih imamo torej v Avstriji in Nemčiji 490. Dela v Nemčiji bi lahko še povečali in prav zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov bomo skušali obseg del v tujini držati v razumnih mejah.

V bodoče nam grozi še zahteva, da nobeden delavec ne bo mogel v inozemstvo, če ne bo prej v podjetju prebil vsaj 3 mesece.

VPRAŠANJE: Slišal sem, da je tudi pri Gradisu veliko število delavcev, ki bi radi šli v inozemstvo?

ODGOVOR: Razumeti je treba tudi vodstva enot. Letos imamo tudi doma izredno veliko dela. Razumljivo je torej na eni strani stališče vodstva enot, da skušajo najprej priskrbeti ustrezne kadre za domača dela, ker je pač vsaka poslovna enota finančno odvisna v prvi vrsti od uspeha doma.

Na drugi strani pa je zopet popolnoma jasno, da je moč in uspeh Gradisa v mnogočem odvisen od njegovega sodobnega in dobrega strojnega parka in druge opreme, ki jo večinoma kupujemo v inozemstvu, in to ravno z devizami, ki jih prislužimo z našim delom v inozemstvu. Nujno bi bilo najti nek kompromis med tema dvema nasprotujočima si težnjama.

Res je namreč, da je tudi pri Gradisu veliko delavcev, ki bi želeli v inozemstvo. Med njimi je veliko starih Gradisovcev, ki so celo nekoliko užaljeni, da ne morejo v Nemčijo, ker jim tega vodstva enot ne dovolijo. Ironija je v tem, da je prenekateri star gradisovec odšel h kurenčnemu podjetju, ker se je tam zmeril, da ga bodo poslali v inozemstvo, pri nas pa tega ni mogel doseči. Tako se zgodi, da izgubljamó za vedno dobre delavce, čeprav bi jih ob uvidevnosti vodstev enot lahko zelo koristno uporabili v Nemčiji in bi bili za enoto — če lahko tako rečemo — izgubljeni le za kako leto.

VPRAŠANJE: Omenili ste neko kompromisno rešitev. Kako si to zamišljate?

ODGOVOR: Poseči moram nekoliko nazaj, da vam bo jasna vsa teža problema.

V Nemčiji in Avstriji prevzemamo samo groba gradbena dela brez materiala. Uspeh dela je torej v celoti odvisen le od dobre organizacije dela ter od strokovne sposobnosti in prizadevanja naših delavcev. Na drugi strani je konkurenca ostra, cene so več ali manj ustaljene oziroma, bolje rečeno, norma ure za naše storitve so ustaljene, le cene za kalkulatívno uro se spreminjajo skladno z veljavno kolektivno pogodbo med nemškimi sindikati in delodajalci. Večjih oziroma boljših cen torej praktično ne moremo doseči, oziroma jih dosegamo le izjemoma. Vpliv delavca na uspeh dela je torej precej velik. Doma pa je situacija popolnoma druga. Tu naš uspeh ni odvisen le od strokovnosti in prizadevanja delavcev, temveč tudi od mnogih drugih faktorjev: kako nam uspe nabaviti material, kakšne stroje imamo na razpolago, kako uspešno izvesti širšo organizacijo gradbišča, kako se uspešno pogovoriti z investitorjem itd. Vpliv delavca na uspeh dela je torej mnogo manjši.

Pametna poslovna politika nekega enotnega podjetja je torej bila, če bi v inozemstvo poslali svoje dobre in preizkušene delavce, in to zlasti, če pomislimo, da število delavcev za inozemstvo predstavlja le približno 10% vseh delavcev, ki jih skupno imamo. Te delavce v inozemstvu bi pač morali nadomestiti z novimi delavci. Mislim, da bi poslovne enote mnogo lažje prebrodile to težavo, ker bi bilo nepreizkušenih le 10% njihovih delavcev. V inozemstvu pa moramo delati s praktično 100% nepreizkušenih delavcev. Kdo more jamčiti za uspeh pri tem? Kdo more jamčiti, da ne bo nastala izguba, in to devizna izguba, ki bo bremenila vse podjetje in seveda tudi poslovne enote?

Jasno je, da problem ni toliko v možnosti organizacije kadrovskega prispevka poslovnih enot za potrebe v inozemstvu temveč bolj v zavesti vodstev poslovnih enot in njihovih pripadnosti Gradisu. Zakaj nekatere častne izjeme vidijo skupne potrebe Gradisa in dajo po svojih možnostih na razpolago kadre? Zakaj vidijo nekateri le svoje ozke interese, ki niso vedno v interesu celote?

Ena izmed kompromisnih rešitev bi bila, če bi delavski svet podjetja določil letno odstopno kvoto kadrovskega prispevka poslovnih enot za inozemstvo. Ta odstotek bi potem morala poslovna enota izrabiti med svojimi delavci — interesi. Preseganje te kvote bi se naj poslovni enoti tudi finančno stimuliralo.

VPRAŠANJE: Če se prav spomnim, smo enkrat tako rešitev že imeli, ali mislite, da bi uspela?

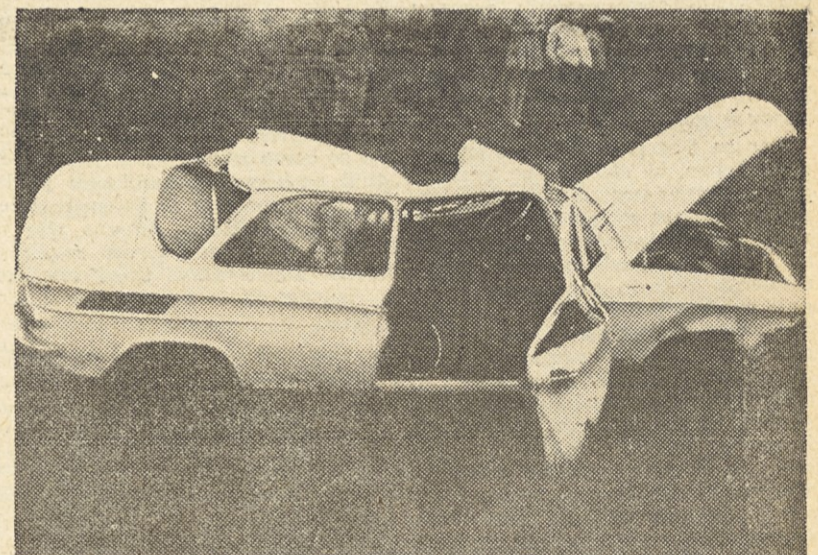
ODGOVOR: Že naziv »kompromisna rešitev« pove, da je to neka bolj mlačna rešitev, ki bi naj vsaj deloma zadovoljila ene in druge. Na žalost je namreč pri nekaterih poslovnih enotah zavest o skupnosti Gradisa tako nizka, da bi skušali na ta način odriniti v inozemstvo delavce, ki se niso izkazali. Proti tem ni pomoči, razen ponovni apel na skupno zavest gradisovcev in selektivna politika kadrovske službe centrale, ki vodi zbiranje delavcev za inozemstvo.

VPRAŠANJE: Imate morda še kako drugo možnost?

ODGOVOR: Druga možnost bi bila ustanovitev posebne poslovne enote za inozemstvo. Zato bi bilo potrebno seveda nekoliko podjetnosti in temeljita predpriprava ter študija vseh dobrih in slabih posledic. Deloma smo to že napravili. Pripominjamo, da imajo tako obliko svojega udeleževanja v inozemstvu mnoga velika gradbena podjetja kapitalističnega sveta.

SE ENO VPRAŠANJE: Delamo v glavnem na nemškem govornem področju. Kako je z znanjem nemščine pri kadrih, ki bi jo morali obvladati? Poleg tega pa center za izobraževanje vsako leto organizira vrsto tečajev tujih jezikov. Ali se to kaj pozna?

ODGOVOR: V glavnem smo sedaj že izčrpali vse možnosti pri tistih, ki nemščino obvladajo. Nujno bi bilo treba misliti na nov podmladek pionirjev in mlajših tehnikov z znanjem nemščine. Priporočal bi vsem, ki imajo željo za delom v nemškem področju, da se na tečajih nauče vsaj osnove nemščine, ker je vodstveni kader brez znanja nemščine nemogoč, čeprav so lahko še tako dobri strokovnjaki.

HUDA NESREČA DIREKTORJA PROJEKTIVNEGA BIROJA ING. JOZETA URŠIČA — Po napornem delu se je ing. Uršič ves zamišljen vračal iz Kopra proti domu. Bil je oblačen dan in prve kaplje dežja so že omočile cesto. Ko je vozil proti domu, je od Nanosa zapihal močan veter, na kar pa ing. Uršič ni bil pripravljen. Sunek je bil tako močan, da ga je začelo zanašati na desno stran ceste in že je pred sabo zagledal dve veliki drevesi. Da bi se izognil trčenju, je hitro zavil na levo, pri tem pa je avto zaneslo preveč proti levi, trčil je ob cestni kamen in se dvakrat prevrnil. Pri tem se je ing. Jože Uršič ludo poškodoval. Zlomil si je nekaj reber ter poškodoval vreteno hrbtnice. Posledice nesreče so zelo hude, saj ing. Uršič še danes ne čuti nog in spodnji del telesa je popolnoma hrom. Prepričani pa smo, da bo ta ohromelost trajala le krajši čas, in da se bo ing. Jože Uršič kmalu zopet vrnil v našo sredino. Želimo, da bi se naša želja uresničila čimprej!

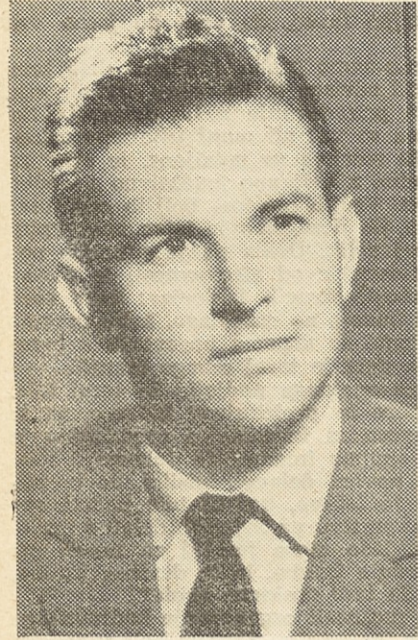
V organih delavskega samoupravljanja

V kolektivnih organih samoupravljanja našega podjetja sodeluje 1150 članov kolektiva. — Pogovor z novo izvoljenimi predsedniki delavskih svetov. — Kaj menijo o nekaterih najbolj perečih vprašanih našega podjetja

Letos sodeluje v organih samoupravljanja in v kolektivnih izvršilnih organih 1150 članov kolektiva, torej več kot četrtnina zaposlenih. Že ta podatek nam dokazuje, da se samoupravljanje pri nas nenehno razvija kot nov družbeno ekonomski odnos ter zahteva sodelovanje celotnega Gradisa.

Ing. SAŠA SKULJ, predsednik centralnega delavskega sveta:

Samoupravni sistem — poroštvo za uresničevanje gospodarskih in poslovnih ciljev podjetja

VPRAŠANJE: »Kako boste kot predsednik centralnega delavskega sveta koordinirali delo vseh delavskih svetov poslovnih enot, kako doseči enotnost in disciplino pri izvajanju sprejetih sklepov ter kako boste kontrolirali delo kolektivnih izvršilnih organov?«

ODGOVOR: Koordinacija dela vseh delavskih svetov poslovnih enot je zagotovljena s statutom podjetja, ki določa delo, razmerja in pravice samoupravljalcev v podjetju. Ravno tako je razmejena v podjetju tudi odgovornost. Naloga centralnega delavskega sveta je v tem, da v podjetju spremlja izvajanje statuta in seveda tudi sklepov delavskega sveta podjetja. Spremljanje dela delavskih svetov poslovnih enot je možno z vsakodnevnim delom in poročili strokovnih služb v podjetju. Strokovne službe naj bi z rednimi poročili delavskemu svetu podjetja prikazale uspešnost delovanja samoupravnih organov poslovnih enot. Iz teh poročil naj bi bili razvidni problemi in težave, na katere naletijo samoupravljalci in individualni izvršilni organi pri svojem delu v podjetju. Sam kot predsednik delavskega sveta podjetja dobivam zapisnike sej delavskih svetov v poslovnih enotah in iz teh je delovanje delavskih svetov in problematika poslovnih enot več ali manj razvidna. Kolikor bo čas dopuščal, bomo na podlagi teh zapisnikov in osebnega kontakta s predsedniki samoupravnih organov v poslovnih enotah sestavili za člane delavskega sveta podjetja posebno poročilo, ki jih bo seznanilo o celotnem delovanju samoupravnih organov v podjetju.

Kar se tiče discipline pri izvajanju sklepov, ki jih sprejme delavski svet podjetja, smatram, da se je samoupravljanje v našem podjetju že razvilo do tako visoke stopnje, da se delavci — predstavniki v samoupravnih organih popolnoma zavajajo svoje odgovornosti za uresničevanje skupno sprejetih sklepov in smernic. Zato daje prav samoupravni sistem največje garancije za uresničevanje gospodarskih in poslovnih ciljev podjetja. Seveda pa bomo na sejah delavskega sveta podjetja tudi razpravljali o izvrševanju sprejetih sklepov in eventualna odstopanja od tega analizirali. Opozoril bi pa na to, da že naša vsakodnevna praksa, predvsem pa določbe v našem statutu, točno določajo, da se morajo sklepi samoupravnih organov izvrševati in kdo je odgovoren kontrolirati izvrševanje sklepov. Kolektivni izvršni organi v našem podjetju so novost in menim, da bo praksa pokazala, kaj bo potrebno še storiti in dopolniti s poslovniki, da bodo ti kolektivni izvršni organi delovali. Delo teh organov bo kontroliral delavski svet podjetja s tem, da bo poslušal poročila o njihovem delovanju, o teh poročilih in o delovanju kolektivnih

organov razpravljal ter na podlagi teh razprav potrjeval delo kolektivnih organov in dajal napotke za nadaljnje delo.

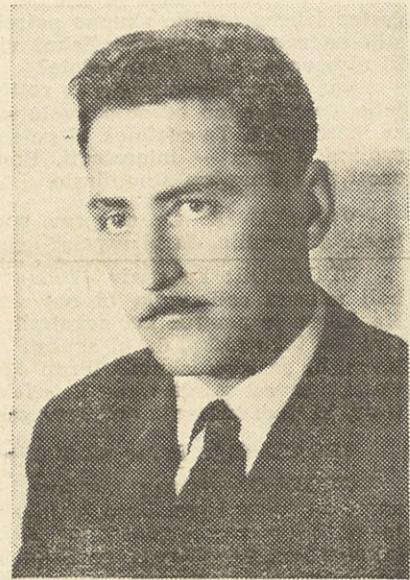
VLADO OSOLNIK, predsednik delavskega sveta OGP Ljubljana:

Upravljalcem več strokovnega in družbenopolitičnega znanja

VPRAŠANJE: »Kje so vzroki za dosedanje pasivnost nekaterih članov delavskega sveta in kaj predlagate?«

ODGOVOR: V večini primerov je vzrok pasivnosti članov DS neznanje stvari, o katerih teče razprava.

Vzrokov za to pa je več. Prav gotovo sta temu krivi premajhna razgledanost gradbenega delavca — člana DS. Snov, ki je v obravnavi na sejah DS, pa je tudi mnogokrat ozko strokovna in ni primerna za širšo obravnavo. Razprava običajno postane živahna, ko razpravljamo o delitvi OD in o problemih na delovnih mestih v proizvodnji. Take razprave se mi zdijo tudi bolj primerne, ker delavec lažje spremlja in sodeluje pri odločanju.

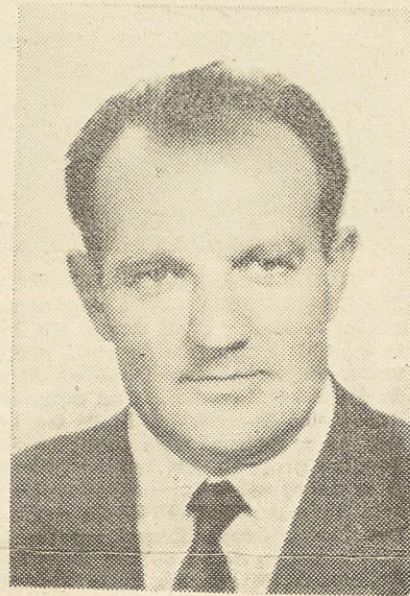

FRANC ŠTUEC, predsednik delavskega sveta GV Maribor

Pridobili smo si sloves hitrega in solidnega podjetja

VPRAŠANJE: »Kaj so po vašem mnenju glavni delovni cilji, ki jih boste kot predsednik DS zastopali v prihodnjem obdobju?«

ODGOVOR: V letošnjem letu se je naša poslovna enota povsod zelo uveljavila in si pridobila mnogo zahtevnega dela in tedaj glede zaposlitve naših kapacitet novi delavski svet trenutno ne bo imel skrbi. Pač pa se bomo morali spoprijeti z drugimi problemi: pomanjkanje gradiva, zlasti cementa in betonskega železa, pomanjkanje delovne sile in kadrov ter težave zaradi neenakomerne angažiranosti skozi vse leto.

Kar se tiče cementa in železa smo pravzaprav sami brez moči ter smo v glavnem navezani na centralno nabavno službo. Inicijativa članov našega kolektiva v tem pogledu sicer še dalje ne bo popustila in bomo skušali zajeti tudi lokalne vire. Za ustvaritev vsaj majhne rezerve cementa v razsutem stanju smo od »Tehnogradenj« najeli dvestotonski silos na Teznu. Občasno ta silos že polnimo.

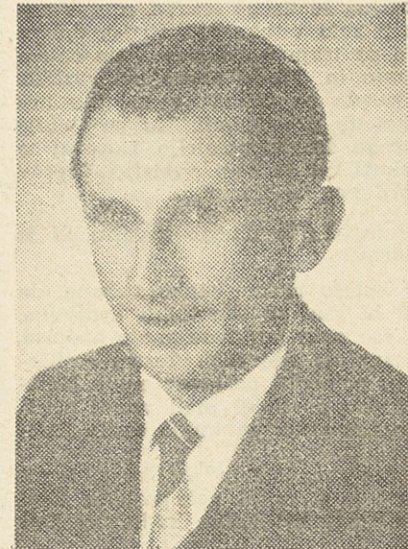
Trenutno gradimo pet večjih objektov, kjer je potrebna velika koncentracija delovne sile, to je: Portorož, Radenci, ter Elektrokovina, Svila in Merkur v Mariboru. Medtem ko se naša delovna sila v Portorožu le počasi sprošča in se vključuje v druga delovišča, bo terjalo forsirano delo v Radencih vedno več kvalificiranih delavcev. Naše podjetje in tudi naša poslovna enota sta si pridobila v zadnjih letih sloves hitrega in solidnega graditelja, ki se vedno drži rokov. Čeprav delamo skoraj na vseh objektih tudi v prekomernem času, bi povsod potrebovali še dosti delavcev vseh kvalifikacij. Naš delavski svet bo moral poiskati vire za pridobitev novih delavcev in še naprej vplivati na vsaj tako kadrovanje učencev v gospodarstvu kot doslej.

Premalo imamo tudi, vseh vrst tehničnega kadra, kar zlasti občutimo pri zasedanju naših delovišč in objektov. Pomanjkanje delovodij, srednjega in višjega tehničnega kadra čutimo povsod in so zaradi tega pri nas vsi preveč obremenjeni. Zlasti pa potrebujemo nekaj sposobnih diplomiranih inženirjev s primernim strokovnim znanjem, da bi se vključili v delo odgovornih zadolžitve v vodstvu naše poslovne enote. Pri tem naporu bo naš delavski svet z vso energijo podpiral stremeljenja našega vodstva.

Najti bomo morali tudi primerno zaposlitev kadrov čez zimo, saj bo večji del naših stavb zaključen še pred zimo. Iskati moramo take priložnosti, kot si jo je podjetje pridobilo preteko zimo v Portorožu, ko smo čez zimo obdržali napetost v kolektivu, odpravili zimsko finančno in moralno izgubo in upam, ustvarili delavstvu in podjetju primerne dohodke. Novi delavski svet se bo v splošnem trudil, da delavnost in pridobitnost v naši poslovni enoti ne bosta popustili ter da bo v bodoče življenjska raven naših delavcev vsaj taka kot doslej, ali pa še višja.

GEZA CIPOT, predsednik DS Ljubljana-okolica:

Le z večjo storilnostjo si bomo dvignili osebne dohodke

VPRAŠANJE: »Kako in za koliko se bodo po vašem mnenju v času vaše mandatne dobe zvišali osebni dohodki in kaj je potrebno storiti, da se bo storilnost še povečala?«

ODGOVOR: Na prvo vprašanje glede zvišanja osebnih dohodkov v naslednjem štiriletnem obdobju naj rečem le to, da bi bilo zaželeno, če bi vsi skupaj uresničili z našim gospodarskim planom predvidena zvišanja in to ne v nominalnih zneskih ali procentih, temveč da bi bilo uresničeno zvišanje realnih osebnih dohodkov.

To zvišanje pa je mogoče doseči le z večjo storilnostjo, s štednjo materiala in čuvanjem delovnih sredstev ter z boljšo pripravo in organizacijo dela — seveda, če ne upoštevamo raznih zunanjih vplivov in tržnih nihanj, ki so zunaj moči našega kolektiva.

Za povečanje storilnosti dela pa bo potrebno še izboljšati strukturo vseh zaposlenosti delavcev v korist polkvalificiranih, kvalificiranih in visokokvalificiranih kadrov tako, da po štiriletnem obdobju v Gradisu skoraj ne bi več imeli NKV delavcev. Dobre NKV delavce, ki so že v podjetju, pa bi morali s potrebno prakso ter s tečajji in rednim šolanjem prekvalificirati v polkvalificirane ali celo kvalificirane delavce.

Nadalje bo potrebno v našem podjetju bolj poskrbeti za nabavo ne samo težke temveč tudi srednje in drobne ali priročne mehanizacije in opreme. Gledati bo tudi treba na večjo izkoriščanje delovnih sredstev na splošno!

Za povečanje storilnosti bo po mojem mnenju potrebno tudi zmanjšati fluktuacijo vseh vrst delavcev, ker doslej dobivamo vsako leto npr. veliko nekvalificiranih delavcev, ki niso navajeni dela v gradbeništvu in je tudi njihova storilnost v začetku majhna. Prav tako bo potrebno rešiti probleme odhajanja izučenih vajencev iz podjetja drugam.

Poleg vsega navedenga pa bo potrebno izpeljati še naslednje delilite dohodkov po delu kot eno izmed glavnih oblik stimulacije vseh zaposlenih.

ŠTEFAN PETROVIČ, predsednik delavskega sveta Celje:

Več stika z neposrednimi proizvajalci

VPRAŠANJE: »Kje in kako bi bilo potrebno povečati vpliv samoupravnih organov v podjetju?«

ODGOVOR: V petnajstih letih samoupravljanja je le-to doživljalo tako kot celotna naša družba velike izpremembe. Zaradi modernizacije proizvodnje in ekonomike gospodarjenja se zahteva tudi od članov samoupravnih organov večjo strokovno usposobljenost in znanje. Ker smo gospodarska organizacija, ki vsakoletno zaposluje več nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev, je glede na potrebno znanje izbira članov samoupravnih organov težja. Zato so voljeni v organe samoupravljanja pretežno kadri z višjimi kvalifikacijami. Vprašanje je, kako vključiti celotni kolektiv v sistem samoupravljanja tako, da bo v sklepih samoupravnih organov izražena volja celotnega kolektiva in ne samo izvoljenih članov. V ta namen mislim, da bi bilo potrebno storiti naslednje.

Izvoljeni v organe samoupravljanja bi morali dobiti pravočasno ves potreben material za sejo in o problematiki razpravljati na gradbiščih v obliki masovnih sestankov s svojimi volivci. Pri tem pa je nujno, da je problematika jasna in razumljiva. Sklepi organov upravljanja bi le tako odrazili voljo celotnega kolektiva.

Za reševanje važnejših vprašanj bi se morali posluževati enostavnejših oblik referendumov, ker bi s tem razgibali kolektiv in ga vključili v problematiko podjetja.

KAREL FICKO, predsednik DS Ravne na Koroškem:

Na Ravnah je samoupravljanje močno razvito

VPRAŠANJE: »Kaj mislite, da bi bilo potrebno spremeniti, če analizirate dosedanje delo delavskega sveta vaše PE?«

ODGOVOR: Že od vsega začetka delavskega samoupravljanja je bilo čutili pri poslovni enoti skrb za sistematično razvijanje samoupravnih odnosov. Ti so se nenehno razvijali in bogatili z izkušnjami. Lahko trdimo, da je na Ravnah samoupravljanje dobro razvito in ga bomo še nadalje krepili, da bodo sprejeti sklepi res takšni, ki bodo v korist splošnega napredka enote in rasti standarda vseh zaposlenih.

Samoupravljanje ima pri enoti splošno podporo predvsem pa tistih, ki lahko s svojim znanjem in strokovnim delom prispevajo k uspešnemu delu. Naš hitri gospodarski tempo zahteva res široko obzorje razgledanosti članov DS, za katere bo treba skrbeti, da bodo imeli možnost si na seminarjih in tečajih pridobiti čimveč dopolnilnega znanja. Le na ta način bo lahko delo članov plodnejše in usrežnejše. Menim, da bo delo DS sedaj bolj kvalitetno, ker bodo problematiko pred dokončanim odločanjem predelali izvršilni organi, katerih člani so strokovnjaki s področja, za katera so postavljeni.

Samoupravljalce na Ravnah in vodstveni kader čakajo vedno težje naloge in preizkušnje. Časi, ko smo sami v mežiški dolini našli dovolj dela, so minuli in bomo morali vedno več dela iskati drugod. To bo v bodoče naša velika skupna skrb, da bomo za ves kolektiv našli kruh.

ANTON DEMŠAR, predsednik DS LIO Škofja Loka

Imamo vse pogoje za uspešen napredek

Vprašanje: »Kakšni so plani in programi vaše enote za prihodnje obdobje?«

ODGOVOR: Perspektivni plan razvoja našega obrata smo postavili že v petletnem planu. Pri tem smo dali predvsem poudarka strojni opremljenosti naših delavnic, preskrbi zadostnih količin naše glavne surovine — lesa ter zasedenosti z ustreznimi kadri. Če bomo dosegli to, bomo vse druge probleme reševali lažje. Števila zaposlenih ne mislimo bistveno povečevati. Večja proizvodnja in boljši uspehi naj bi bili predvsem rezultat večje produktivnosti. Z vzgojo lastnih, predvsem tesarskih kadrov smo že pričeli. Pogoje imamo, začeli smo in v prvih letih upajmo na uspeh.

Družbeni standard zaposlenih rešujemo v mejah zmogljivosti, pri čemer pa večjih problemov, lahko rečem, nimamo.

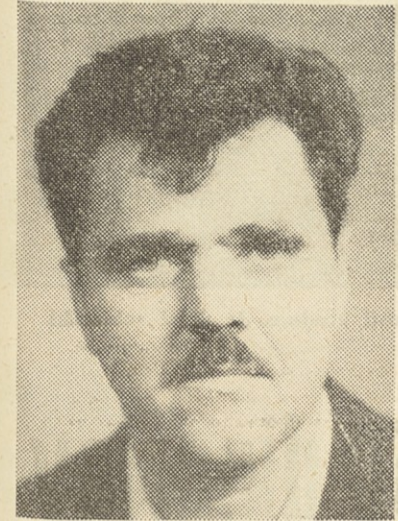

sodeluje četrtnina našega kolektiva

STANE SIMEONOV, predsednik delavskega sveta Jesenice

Potrudil se bom, da bo naš samoupravni sistem še bolj zaživel

VPRAŠANJE: »Kaj mislite, ali je dovolj sodelovanja med delavci, upravo in organi delavskega samoupravljanja v celotnem podjetju? Kaj predlagate za izboljšanje?«

ODGOVOR: Glede sodelovanja organov samoupravljanja v podjetju sem mnenja, da samoupravni organi na nivoju podjetja kot na ravni enot tekoče razpravljajo in sodelujejo pri vseh pomembnejših proizvodnih in drugih odločitvah, kar želim, da bi bilo tudi v prihodnje. Tudi priprave materiala za seje delavskega sveta in komisij za teme, ki so na dnevnem redu, so zadovoljive, tako da so ustvarjeni pogoji za njih delo.

Seveda je sodelovanje med organi upravljanja in delavci ter upravo včasih oteženo, ker so člani kolektiva raztrešeni po številnih oddaljenih gradbiščih. Zato so stiki z njimi v takih primerih slabši.

Mnenja sem, da bo samoupravni mehanizem po novem statutu vplival na še bolj učinkovito delo organov samoupravljanja, ker omogoča njih intenzivnejše delo.

Kot predsednik DS enote bom vlagal vse napore, da bo tudi v prihodnje samoupravni mehanizem živel in funkcioniral, ter pričakujem aktivno sodelovanje vseh strokovnih služb pri teh nalogah.

IVAN GRILJČ, predsednik DS Ljubljana:

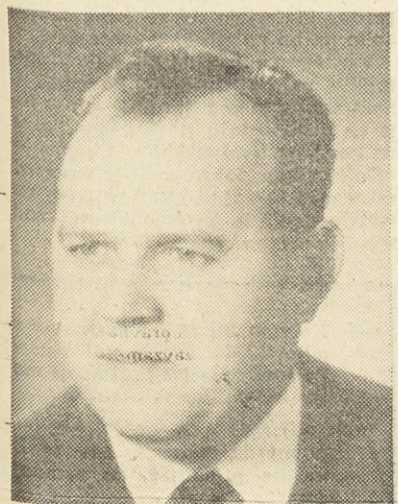
Formirajmo leteče tesarske in zidarske brigade!

VPRAŠANJE: »Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno v podjetju ali enoti še napraviti za izboljšanje kadrovske službe?«

ODGOVOR: Zasedba delovnih mest v kadrovske službi podjetja in poslovnih enot je zadovoljiva. Medsebojno sodelovanje pa ne zadovoljuje. Izvrševanje tako zahtevanih nalog, kakor je bilo delo v Portorožu, zahteva veliko mobilnost enot in podjetja kot celote. Mnenja sem, da bi bilo nujno formirati v podjetju ali vsaj po gradbenih enotah brigade po strokah, ki bi bile lahko premeštljive z gradbišča na gradbišče ali iz kraja v kraj.

Zaradi pomanjkanja kvalificiranih tesarjev in zidarjev bo nujno ta dela opravljati s priučenimi delavci pod vodstvom inštruktorjev. Zato bo inštruktorjem kadru potrebno posvetiti vso pozornost.

Centralna kadrovska služba bo morala biti pri kadrovanju dosledna posebno pri razporeditvi kadrov po

enotah. Priliv delovne sile iz Slovenije je minimalen, skoraj izčrpan.

Center za izobraževanje in kadrovanje naj pri organizaciji tečajev za KV in PK delavce v sosednjih republikah poskrbi, da bodo tekli po programih, ki ustrezajo našim zahtevam.

Glavno za zagotovitev kadrov je osebni dohodek.

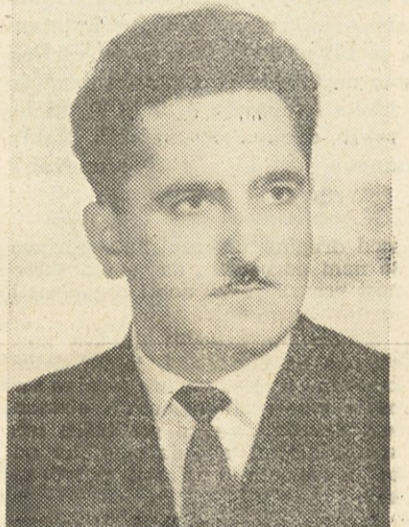
JANEZ MARTINČIČ, predsednik DS SPO Ljubljana

Lokacija naših obratov ni primerna

VPRAŠANJE: »Kaj je potrebno spremeniti v poslovanju vaše enote in kako zagotoviti polno izkoriščenost vseh strojev, oziroma kako uskladiti potrebe po mehanizaciji v podjetju?«

ODGOVOR: V strojno prometnem obratu se zavedamo, da je naš delež odgovornosti za čim boljše izkoriščanje strojev sorazmerno velik. Tudi nam ni vse eno, ali se stroji vrtijo zato, da ustvarjajo dobiček našemu podjetju, ali pa ga »požanje« kdo tretji. Prizadevamo si, da bi vsi naši stroji obratovali čim dalj. Tako bomo delali tudi v prihodnje, ker vemo, da je stroj eden od možnih faktorjev, ki izboljšuje položaj in standard vsem delavcem v podjetju.

Pri delu z našimi poslovnimi enotami želim čim več razumevanja in realnosti pri reševanju in usklajevanju vseh poslovnih, delovnih in drugih zadev. Le tako bomo v podjetju

in komisije. Zato se bo informiranost v kolektivu še povečala. Mislim tudi, da bi bilo potrebno kolektivne izvršilne organe še bolj informirati o njihovih nalogah in pravicah. Vsekakor pa bo potrebno vse člane kolektiva še bolj in pravočasno obveščati, če hočemo, da bodo delavci lahko sodelovali in sprejemali ustrezne sklepe.

PAVEL ING. VODOIVEC, predsednik DS Projektivnega biroja

Nagrajumo uspešnost in ne nagrajumo neuspešnost!

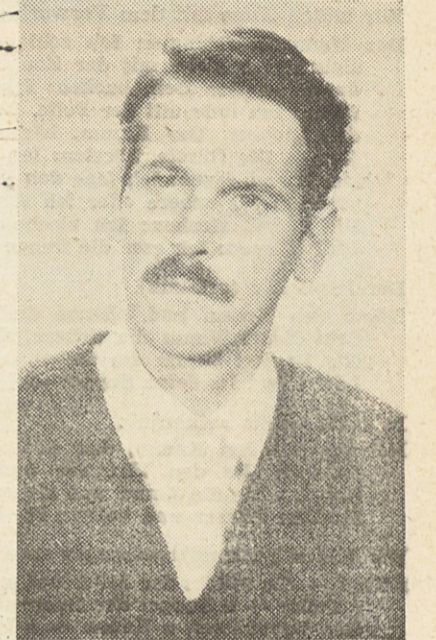
VPRAŠANJE: »Kaj bi bilo potrebno storiti glede odgovornosti v podjetju? Ali smo res vsi za vse odgovorni?«

ODGOVOR: Stara resnica je, da nejasnosti glede odgovornosti ni, če vsakdo ve, kakšne so njegove dolžnosti. Ob tem je tudi primerno ukrepanje enostavno in hitro izvedljivo: dosledno nagrajevanje uspešnosti in odgovornosti ter dosledno neplačevanje neuspešnosti in neodgovornosti. Za vsako delovno mesto je torej potrebno določiti dolžnosti in merila za merjenje uspešnosti. To je seveda zahteven posel, ki ga lahko opravijo le za to kvalificirani ljudje. Prepričan sem, da bi pri tem delu uspešno uporabili stvari, ki so v svetu verjetno že znane. Predvsem pa naj bo opis delovnih mest dosleden, brez lukenj z dvojnimi ali nikakršnimi odgovornostmi.

Trditve, da so vsi za vse odgovorni, je parola neodgovornežev in pesek v oči vsem, ki dan za dnem resno delajo. Moralna in materialna odgovornost morata biti prisotni na vsakem delovnem mestu. Vprašanje je le, do kakšne mere je za delo odgovoren posameznik in do kakšne mere podjetje.

Za vsak uspeh in neuspeh je lahko odgovoren le tisti (lahko je to tudi skupina), ki je o stvari odločil in bil pred tem pravilno obveščen o vseh okoliščinah, ki lahko vplivajo na odločitev. Koliko ljudi pa je pravilno obveščenih o vseh okoliščinah, ki lahko vplivajo na vse odločitve? Menim, da je odgovor popolnoma jasen: nismo vsi za vse odgovorni.

Za lažje razumevanje mojih misli naj povem primer: Bil sem član DS podjetja in na eni izmed sej sem na podlagi kratkega poročila z dvigom roke odločil o nakupu težke mehanizacije. Komisija, ki je nabavo predlagala, je verjetno s polno odgovornostjo ugotovila, da je mehanizacija potrebna. Zakaj je potem potreben še moj glas? Delam namreč v biroju za projektiranje in o potrebah po mehanizaciji prav gotovo premalo vem. Ali morda zaradi kolektivne odgovornosti?

slovanja poslovne enote brez sodelovanja samoupravnih organov, je razumljiva njihova skrb pri njihovi izbiri. Rezultati volitev so pokazali razveseljivo dejstvo, da so se v DS znašli res najboljši člani našega kolektiva.

Ni se še poglelo naše veselje in naše zadovoljstvo nad izvolitvijo novega DS, ko nas je isti na prvi redni seji prijetno presenetil s svojo odločitvijo, da za predsednika izvoli tov. Niko Malalan. Ta spontana in soglasna izvolitev je pravzaprav krona prizadevanj, da izvolimo močan samoupravni organ s posebnim in zaupanja vrednim vodstvom.

Na vprašanje, zakaj ravno ženska, bi lahko odgovorili, da je tov. Nikolaja Malalan v svojem življenju izbrala daljšo in težjo pot, da si z vestnostjo, pridnostjo in prizadevanostjo pridobi zaupanje predstavljenih in svojih sodelavcev, kar seveda ni ostalo neopaženo in ji je končno prineslo tudi to visoko priznanje.

STANE KOGOVŠEK, predsednik DS KO Ljubljana

Pogoj je pravočasno obveščanje

VPRAŠANJE: Ali so po vašem mnenju delavci v podjetju dovolj ali premalo informirani?

ODGOVOR: Pogoj za uspešno samoupravljanje je pravočasno obveščanje vseh članov kolektiva. Smastram pa, da mora biti obveščanje celovito, objektivno, predvsem pa prilagojeno sposobnostim razumevanja tistih, ki jim je informacija namenjena.

Prepričan sem, da so pri nas delavci dovolj informirani, vsaj tisti, ki to hočejo in želijo. Iz prakse pa ugotavljamo, da se delavci v glav-

nem zanimajo za vprašanja, ki se tičejo osebnih dohodkov. Veliko premalo pa je zanimanja za izvrševanje planov za poslovanje, družbeno politično delo itd.

Po vsaki seji, ki jo imamo, delavci sprašujejo, kaj smo obravnavali. Seveda se vse vprašanje v glavnem nanaša na problem okrog delitve OD.

Največ informacij pa delavci dobijo iz Gradisovega vestnika, kjer so objavljeni tudi vsi sklepi organov upravljanja v podjetju. Poleg tega pa člani CDS na vsaki seji poročajo kaj so obravnavali na seji.

S potrditvijo novega statuta so se naloge še povečale, kajti več pravic, dolžnosti in odgovornosti so dobili kolektivni izvršilni organi (odbori

PRAVNI NASVETI

ALI SE LAHKO DELAVCU, KATEREMU JE BILA PO BIVŠEM ZAKONU O JAVNIH USLUŽBENCIH PRIZNANA VIŠJA STROKOVNA IZOBRAZBA NA PODLAGI POLOŽENEGA IZPITA, PRIZNA VISOKA STROKOVNA IZOBRAZBA

Po uveljavitvi temeljnega zakona o delovnih razmerjih ni več instituta »priznane strokovne izobrazbe«, ki bi imela splošno priznani pomen, to je, da bi veljala kot ustrezna šolska izobrazba pri razporeditvi ali zaposlitvi delavca na ustrezno delovno mesto. Delovna organizacija samostojno ureja po svojih potrebah s splošnim aktom, katere pogoje glede strokovne, oziroma šolske izobrazbe mora izpolnjevati delavec, da je lahko razporejen na določeno delovno mesto. S svojim splošnim aktom tudi uredi vprašanje, katera strokovna izobrazba, ki je bila priznana posamezniku po prejšnjih predpisih, je izenačena s šolsko izobrazbo, predpisano za delovno mesto. Tako priznana šolska izobrazba oziroma strokovna izobrazba velja samo v delovni organizaciji, ki je sprejela splošni akt, in se nanaša samo na delavce te delovne organizacije in se ne prizna za pridobljeno kvalifikacijo v drugih podjetjih ali državnih organih. Če v splošnem aktu delovna organizacija ne predpiše, da se za določeno šolsko izobrazbo, katere se zahteva za zasedbo delovnega mesta, prizna tudi prej priznana šolska izobrazba, delavec nima pogojev za delo na takšnem delovnem mestu.

Kar zadeva šolsko izobrazbo, ki je veljala po zakonu o javnih uslužbencih, obstaja razlika med višjo in visoko šolsko izobrazbo. Upoštevala se je pri napredovanju v določene plačilne razrede. Najnovejše spremembe temeljnega zakona o delovnih razmerjih določajo, da ima strokovna izobrazba značaj šolske izobrazbe. Takšno stališče izhaja iz potrebe našega družbenega in ekonomskega razvoja ter napredka sploh. Takšen pomen strokovne sposobnosti poudarjajo tudi predpisi o obveznem sprejemanju pripravnikov tistih oseb, ki so končale visoko, višjo ali srednjo šolo, da bi se lahko zagotovilo pridobitev praktičnih izkušenj za samostojno delo na delovnih mestih, kjer se takšna izobrazba zahteva. Napačno bi bilo, da bi se s splošnim aktom delovne organizacije prej priznana višja šolska izobrazba izenačila z visoko strokovno izobrazbo, ker takšno urejanje tega vprašanja ne ustreza zahtevam in potrebam po usposabljanju v sami delovni organizaciji.

NADOMESTILO OSEBNEGA DOHODKA ZA ČAS REDNEGA DOPUSTA

Po 73. členu temeljnega zakona o delovnih razmerjih pripada delavcu na rednem dopustu nadomestilo osebnega dohodka v višini, ki jo predpiše delovna organizacija v splošnem aktu. Pri tem ne sme biti nadomestilo manjše od poprečne akontacije osebnega dohodka za čas, ki ga določi delovna organizacija sama v splošnem aktu.

Ne more se šteti, da bi bilo nezakonito določilo v splošnem aktu, če določa 12-mesečno poprečno akontacije osebnega dohodka kot nadomestilo za redni dopust. To velja seveda, če je izpolnjen pogoj, da ni nadomestilo manjše od poprečne akontacije za tako določeno 12-mesečno poprečje.

Učimo se nemško

WIR LERNEN DEUTSCH. — 17. LEKTION

Das Eigenschaftswort (Adjektiv) — pridevnik

jung Ich bin ein junger Mann, Ich habe einen jungen Mann
 klein Du bist ein kleiner Knabe, Du hast einen kleinen Knaben
 gut Er ist ein guter Lehrer, Er hat einen guten Lehrer
 fleissig Ich war ein fleissiger Schüller, Ich hatte einen fleissigen Schüller
 treu Du warst ein treuer Freund, Du hattest einen treuen Freund
 tapfer Er war ein tapferer Feind, Er hatte einen tapferen Feind
 nützlich In werde ein nützlich Arbeiter sein, In werde einen nützlischen Arbeiter haben
 klug Du wirst ein kluger Arzt sein, Du wirst einen klugen Arzt haben
 modern Er wird ein moderner Schneider sein, Er wird einen modernen Schneider haben
 ledig Ich bin ein lediger Mieter gewesen, Ich habe einen ledigen Mieter gehabt
 dum Du bist ein dummer Käufer gewesen, Du hast einen dummen Käufer gehabt
 sauber Er ist ein sauberer Diener gewesen, Er hat einen sauberen Diener gehabt

r Lehrer — lehren. r Mieter — mieten. r Käufer — kaufen
 r Diener — dienen. r Freund — freundlich. r Feind — feindlich

Wir bilden Sätze mit dem Vorwort »mit«:

Der Hammer, schlagen: Ich schlage mit der Hammer. Die Zange, ziehen: Ich ziehe mit der Zange. Die Säge, sägen: Ich säge mit der Säge. Das Beil, hacken: Ich hacke mit dem Beil. Die Feile, feilen: Ich feile mit der Feile. Der Bohrer, bohren: Ich bohre mit dem Bohrer. Der Kamm, kämmen: ich kämme nicht mit dem Kamm. Die Bürste, bürsten: Ich bürste das Kleid mit der Bürste. Der Besen, fegen: Ich fege den Boden mit dem Besen. Die Schere, scheren: Ich schere oder ich schneide den Stoff mit der Schere. Die Gabel, stechen: Ich steche das Fleisch mit der Gabel. Der Löffel, essen: Ich esse die Suppe mit dem Löffel.

Der Imperativ (velelnik).

Nimm den Kamm und kämme dich! Nimm die Bürste und bürste dein Haar! Nimm die Schere, die scharfe Schere, und schneide das Papier! Nimm die Gabel, aber stich dich nicht! Nimm den Löffel und iss deine Suppe! »Jej svojo jugo!« Oblika »tikanja«.

In sedaj oblika »vikanja«:

Nehmen Sie den Kamm, den neuen Kamm und kämmen Sie sich! Nehmen Sie den Hammer und schlagen Sie den Nagel ein! Nehmen Sie die Zange und ziehen Sie den Nagel heraus! Nehmen Sie Den Bohrer und bohren Sie ein kleines Loch!

Wir bilden Zusammensetzungen (sestavljene samostalnike):

r Topf — die Milch: der Milchtopf. e Pfanne — Brat: die Bratpfanne. r Teller — e Suppe: der Suppenteller. e Schüssel — Gemüse: die Gemüeschüssel. e Kanne — e Milch: die Milchkanne. r Korb — s Papier: der Papierkorb.

Wir bilden Sätze: Ich möchte einen grossen Milchtopf haben, geben Sie mir bitte eine eiserne Bratpfanne! Haben Sie einen grossen Porzellanteller? Wo bekomme ich eine billige Waschschüssel? Kann ich eine blauweise Milchkanne haben? Zeigen Sie mir bitte einen grossen Obstkorb! Wieviel kostet er?

Glagoli »dürfen« (smeti), »mögen« (marati), »sollen« (najl);

dürfen: ich darf, du darfst, er darf, wird dürfen, ihr dürft, sie dürfen.

Ich fahre im Zug und sitze in einem Wagen für Nichtraucher. Hier darf ich nicht rauchen. Das Rauchen ist hier verboten. Wenn ich rauchen will, muss ich mir einen Wagen für Raucher suchen. Dort dürfen alle Leute rauchen. Du darfst jetzt nicht Klavier spielen, die Leute schlafen schon. Er darf heute nicht Fussball spielen, er muss seine Schularbeiten machen. Wir dürfen nicht auf der Autobahn spazieren gehen, das ist verboten. Ihr dürft nicht im Fluss baden, das Wasser ist noch zu kalt. Sie dürfen am Sonntag ins Kino gehen, die Eltern haben es erlaubt.

mögen: ich mag, du magst, er mag, wir mögen, ihr mögt, sie mögen. Grete liegt krank in Bett. Die Mutter bringt ihr das Essen. Die Tochter mag die Suppe nicht. Sie hat keinen Appetit. Magst du etwas Fleisch und Gemüse? Nein, ich mag nicht. Was magst du denn? Mutti, ich mag jetzt nicht essen, ich möchte nur etwas trinken, ich möchte kaltes Wasser mit Fruchtsaft trinken. Er mag das Buch nicht kaufen, est ist zu teuer.

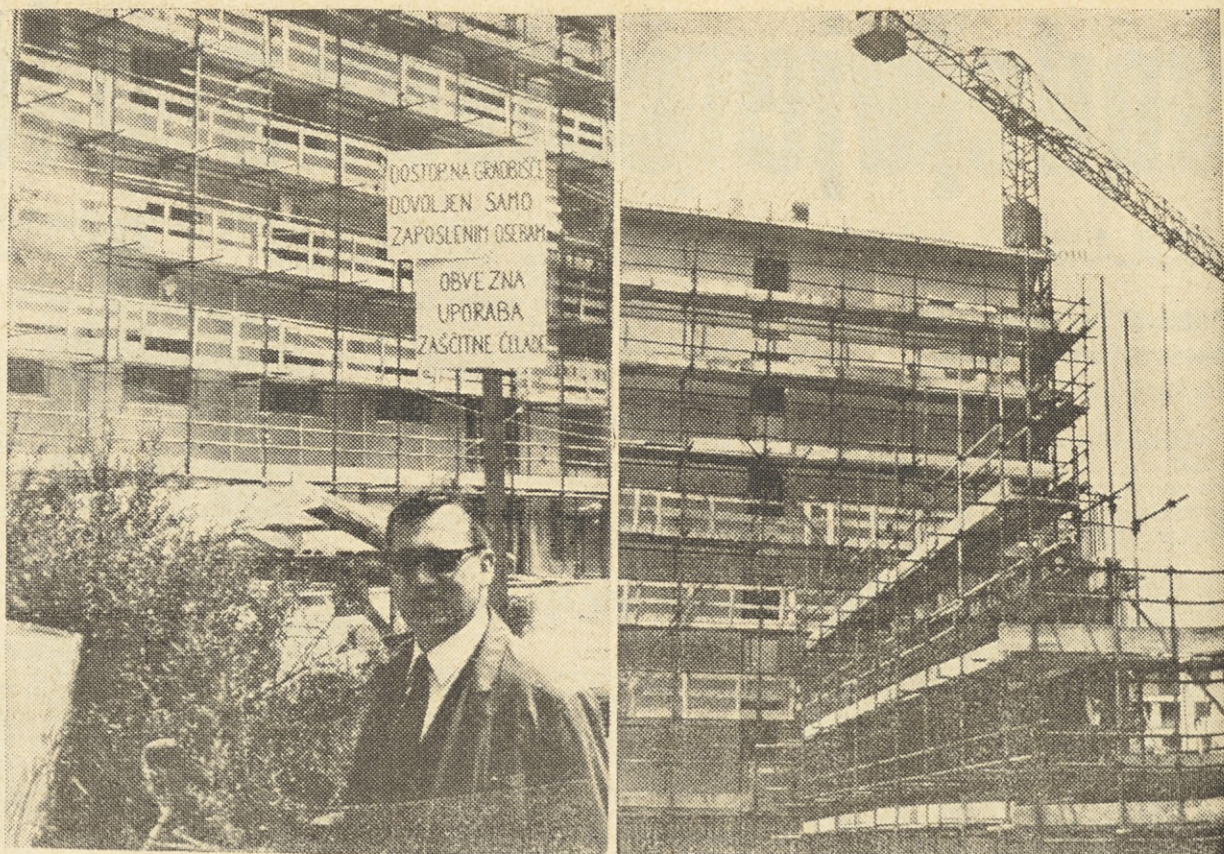
Wir mögen den Film nicht sehen, er ist zu traurig. Ihr mögt keinen Kaffee ohne Zucker. Sie mögen immer Schokolade.

Sollen: Ich soll, du sollst, er soll, wir sollen, ihr sollt, sie sollen. Herr Braun will ein neues Auto kaufen. Er fragt seine Frau: Was für ein Auto soll ich kaufen? Sollen wir einen modernen Wagen nehmen? »Du sollst ein gutes und schönes Auto kaufen,« sagt seine Frau.

wollen: ich will	ich wollte	ich habe gewollt
müssen: ich muss	ich musste	ich habe gemusst
können: ich kann	ich konnte	ich habe gekonnt
dürfen: ich darf	ich durfte	ich habe gedurft
mögen: ich mag	ich mochte	ich habe gemocht
sollen: ich soll	ich sollte	ich habe gesollt

Wörter — besede:

r Feind — sovražnik	herausziehen — izvleči
r Mieter — najemnik	absägen — odžagati
r Käufer — kupec	s Holz — les
r Diener — sluga	e Bürste — krtača
treu — zvest	bürsten — krtačiti
tapfer — pogumen	r Besen — metla
mieten — vzeti v najem	fegen — pometati
dienen — služiti	e Schere — škarje
freundlich — prijazen	e Gabel — vilice
feindlich — sovražen	stechen — bosti
r Hammer — kladivo	r Löffel — žlica
e Zange — klešče	e Zusammensetzung — sestava
e Säge — žaga	r Topf — lonec
sägen — žagati	e Pfanne — ponev
s Beil — sekira	s Kupfer — baker
hacken — sekati	r Teller — krožnik
e Feile — pila	e Schüssel — skleda
feilen — piliti	e Kanne — ročka, kangla
r Bohrer — sveder	r Korb — košara
bohren — vrtati	r Einkauf — nakup
einschlagen — zabiti	bekommen — dobiti
r Nichtraucher — nekadilec	mit — z, s
r Appetit — tek	denn — pa, kajti

Skrivnost gradnje na Otoku III je pravzaprav v dobri organizaciji in hitrosti gradnje. Je dejal sektorski vodja Janko Safarič

Kvadratni meter po 1450 dinarjev

V Celju smo v soseski Otok III zgradili blok s 60 stanovanji, v katerih stane kvadratni meter stanovanjske površine vključno cena zemljišča in komunalne naprave le 1450 novih dinarjev

Na soseski Otok III v Celju ob Ljubljanski cesti gradi naše podjetje vrsto novih stanovanjskih objektov. Že lansko leto februarja smo začeli graditi blok s 60 stanovanji. Prvi blok, v katerem imajo stopnišča številke 1, 2 in 3, je bil povsem končan in vseljen že lansko leto v oktobru. Hkrati smo na Otoku III zastavili gradnjo drugega takšnega stanovanjskega bloka (stopnišča 4, 5 in 6), ki bo vseljiv v letošnjem juliju. In ob prvih dveh stanovanjskih blokih že raste tretji objekt — tretji stanovanjski blok s 60 stanovanji (stopnišča 7, 8 in 9).

Skoraj nismo mogli verjeti, ko so nam graditelji teh stanovanjskih objektov povedali, da je cena kvadratnega metra stanovanjske površine v prvem in drugem bloku, komaj 1450 novih dinarjev ali 145.000 starih din. Vrh tega je v to res nizko ceno vračunana tudi cena zemlje in seveda še vse komunalne naprave. In da bo »senzacija« še večja, so nam graditelji po tihem zaupali, da pri gradnji teh stanovanjskih objektov niso imeli nikakršne izgube, marveč celo nekaj malega dobička.

Nič čudnega, da so se Celjani skoraj stepli za tako poceni stanovanja, saj se dandanes prav nič več ne čudimo cenam 250.000 do 300.000 starih dinarjev za kvadratni meter površine. Ko pa smo graditelje vprašali, kako jim je uspel ta »čudež«, da so usposobili tako lepa in hkrati cenena ter sodobna stanovanja, ki imajo

med drugim tudi centralno kurjavo, so nam odgovorili, da je vsa skrivnost pravzaprav v dobri organizaciji in hitrosti gradnje.

Sistem po katerem gradijo nove objekte na Otoku III, je liti beton, medtem ko so stropi in predelne stene iz montažnih betonskih elementov. Seveda delo na gradbišču teče kot po maslu, tako da ni nikjer nobenih zastojev in nobenih mrtvih tekov.

Graditelji soseske Otok III so nam povedali, da bodo tu začeli graditi še dve stolpnici in nato še dva bloka (dvostopniščna), nato pa še garaže, otroško igrišče in sploh vsi zunanji ureditev. V novih stanovanjskih objektih je zelo pestra izbira stanovanj, od manjših garsonjer in enosobnih stanovanj do večjih trisobnih enot s 70 m² površine. Seveda so vsi objekti ogrevani iz centralne kotlarne.

Kot že omenjeno, je zanimanje za nove in res cenene stanovanjske objekte v Celju zelo veliko. Tako je na primer tovarna »Aero« kupila za svoje delavce in uslužbence kar celo stopnišče v enem izmed blokov, velik kupec pa je tudi celjsko stanovanjsko podjetje. Stanovanja v novih blokih so lepo urejena, v kuhinji je že montiran 8-litrski bojler ter pomivalno korito z omaro, v kopalnici je kopalna kad z bojlerjem. Večja stanovanja imajo tudi ločeno kopalnico od stranišča. Sploh pa je soseska Otok III ob Ljubljanski cesti vse bolj in bolj privlačna za Celjane, ne samo zaradi nizkih cen novih stanovanj, marveč tudi zaradi prijetne lege, saj je znano, da plini iz Cinkarne ne sežejo v ta predel. Sploh pa se Celje vse bolj razvija ob Ljubljanski cesti v smeri Levca, kjer je v zadnjih letih zraslo že pravcato predmestje.

Graditelji so nam še zaupali, da bo drugi blok vseljiv julija, na tretjem objektu pa so končali kleti in že delajo v pritličju. Tudi v tretjem bloku, ki bo vseljiv prihodnje leto, so že vsa stanovanja razprodana, čeprav je v tretjem objektu cena kvadratnega metra stanovanjske površine nekoliko višja (190.000 S din na ključ). Edino, kar moti naše graditelje, je obilno deževje, ki je v aprilu in maju precej nagajalo, tako da se je beton zelo počasi sušil.

Hala na 1500 pilotih

Za celjsko Cinkarno gradimo več velikih proizvodnih objektov, med njimi tudi 272 metrov dolgo halo za proizvodnjo titanovega dioksida

Na prostranih površinah za celjsko Cinkarno je že lani septembra začela naša enota iz Raven na Koroškem kopati temelje za nove in velike proizvodne obrate. Tu bodo čez nekaj mesecev že začeli montirati nove strojne naprave. In potem bo v novih proizvodnih obratih stekla proizvodnja titanovega dioksida.

Ko smo se pogovarjali z graditelji novih objektov za celjsko Cinkarno, so zlasti poudarili, da je bilo kar dovolj dela z gradnjo temeljev. Tako so na primer morali v bodočo halo, kjer bodo proizvajali titanov dioksid, zabiti nič manj kot 1500 pilotov. Nekateri piloti so globoki celo 8 in pol metra, drugi pa od 6 do 7 metrov. Seveda je našim graditeljem pri zabijanju pilotov do globine 6, 7 in 8 metrov priskočilo na pomoč beograjsko podjetje »Jugofond«, ki se nam je že prej večkrat pridružil kot sodelavec, zlasti še pri zabijanju pilotov v koprski luki. Zdaj so temelji velike proizvodne hale gotovi in čakajo, da jih bo prekrila velika hala.

Na gradbišču Cinkarne dela od lanske jeseni približno 50 ljudi. Delajo od 6. zjutraj do 19. ure zvečer, seveda pa je vmes ura počitka za kosilo. Tudi pozimi je bilo gradbišče skoraj ves čas agilno, delajo pa od ponedeljka do sobote, tako da so ljudje prosti le ob nedeljah. Povedali so nam tudi, da so doslej opravili na gradbišču precej dela, saj so morali izkopati ali odriniti približno

6000 kub. metrov zemlje in navoziti okrog 5000 kubičnih metrov leša.

»Ko smo prišli semkaj,« je pripovedoval delovodja Karel Ficko, »je bil ves teren ena sama mlakuzasta divjina, polna komarjev, smeti in sploh nič vabljiva. Teren je tu poln ilovice, tako da za gradbince ni nič kaj privlačen. Vendar moram pohvaliti naše kooperante-privatnike, ki so opremljeni z dobrimi stroji in tako kos najtežjim nalogam. Večina proizvoznikov ima močne »Mercedesove« kamione, tako da so lahko vozili material tudi v najtežjih pogojih. Vrh tega imamo tudi privatnika, ki nam pomaga z buldozerjem. Moram reči, da delajo dobro, hitro in še kar poceni, nimamo nobenih problemov, če se temu ali onemu kaj pokvari na stroju, ker vsak privatnik pač takoj sam poskrbi za popravilo.«

Razen velike hale za proizvodnjo titanovega dioksida, dolge 272 in široke 22 m, gradimo tu še dekanterje, skladišče ilmenita (dolgo 100 in široko 22 m), transformatorsko postajo in druge objekte. Naši graditelji so tudi potožili, da prihajajo načrti precej

počasi, z večjimi ali manjšimi zamudami. Načrte pripravlja beograjsko podjetje »Mašino-projekt«, seveda pa zamude za načrti vselej spravlja jo v težave naše ljudi, ki se ob pomanjkanju tehnične dokumentacije morajo pač znajti kakor vedo in znajo.

Glede dobave materiala se na gradbišču niso nič pritoževali. Nekaj časa jim je gramoz in beton dobavljalo podjetje »Ingrad«, zdaj so postavili lastno betonarno. Tudi gramoz ne dobijo več od »Ingrada«, marveč ga vozijo z Otiškega vrha pri Dravogradu. Materiala je za zdaj dovolj, kako pa bo poleti, je težko reči.

Vsekakor upajo, da pri dobavi materiala ne bo zastojev. Povedali so nam še, da bi morala biti velika hala za proizvodnjo titanovega dioksida končana (pod streho) do konca letošnjega leta, tako da bi lahko pozimi v njej že začeli montirati vse potrebne stroje in opremo za proizvodnjo titanovega dioksida.

Ko sem bil 18 let star, sem se odločil, da bom ostal samec. To sem povedal tudi svoji mami in ona se je strinjala.

»Poroči se,« reče ona, »to je morda dobro za ženske. Za moške je boljše, da ostanejo samci.«

Hrana je res draga

Kaj pravi naš tesar Jurij Bosilj, ki je zaposlen na gradbišču celjske Cinkarne

Ko smo si ogledali veliko gradbišče celjske Cinkarne, kjer naša enota iz Raven na Koroškem gradi več novih in velikih proizvodnih objektov za Cinkarno, smo želeli iz ust enega izmed graditeljev tudi slišati, kako kaj žive na tem gradbišču naši delavci.

Tesar Jurij Bosilj je na vprašanje, kakšna je kaj hrana v Celju, brez pomislekov odvrnil, da je precej draga.

»Včasih se zgodi, da zmanjka obrokov za menu, zlasti če pridemo v menzo na kosilo prepozno,« je povedal. »Potem moramo jesti skoraj a la carte, torej tisto, kar pač imajo.«

»In koliko plačate za hrano?«

»Ja, skoraj enega starega tisočaka je treba odšteti,« je odvrnil. »Seveda je to samo kosilo. Večerja in zajtrk oziroma malica pa tudi terjata vsaj še enega tisočaka. Torej, na mesec gre za hrano kar lep denar.«

»In koliko imate terenske?« sem ga vprašal.

»Kvalificirani delavci imajo na uro po 75 starih dinarjev. Torej, vidite, terenska ni dovolj niti za celodnevno prehrano.«

»Koliko pa plačate za stanovanje?«

»To pa ni drago,« je odvrnil tesar Bosilj. »Na dan plačamo za stanovanje po en novi dinar.«

»Torej je hrana za delavce kar precejšnje finančno breme?«

»Seveda je,« je razlagal tovariš Bosilj. »Kar pomislite: kosilo od 700 do 1000 din, večerja od 500 do 700 din, malica pa tudi najmanj 300 dinarjev. Tako gre precej lep kup denarja samo za hrano. Sindikati so praviloma ukrepali, ko so s sporazumom zagotovili dostojne osebne dohodke, češ, delavec, ki dela, mora tudi pravično zaslužiti. Toda kaj nam vse to pomaga, ko pa so cene prehranskih izdelkov, živil in drugih proizvodov zadnje čase kar zbežljale navzgor. Povem vam, da nekateri delavci ne hodijo na kosilo, otepavajo samo kruh in še kaj zraven, samo da bi čim več prihranili. Toda kaj bo s temi delavci? Koliko časa bodo zdržali brez dobre hra-

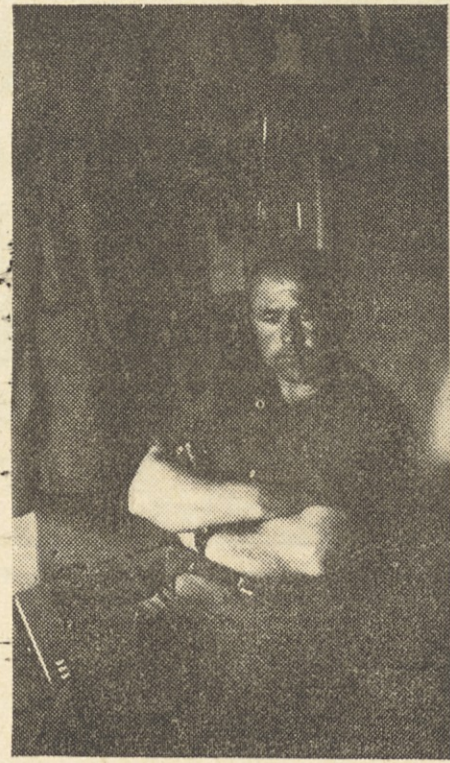
ne? Že zdaj se nekateri vlačijo po gradbišču kot sence. Pozna se jim, da nimajo zadostne hrane. Veste, delati po 10 do 11 ur na dan in samo žuliti suh kruh, ne, to pa res ne gre,« je pripovedoval Jurij Bosilj.

»Kdaj pa greste domov?«

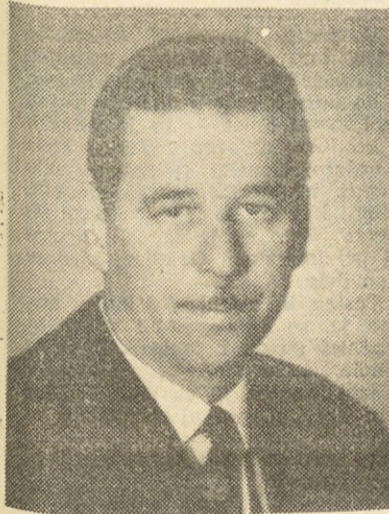
»Kakor pač nanese. Včasih ob sobotah ali ob nedeljah, vendar ne pogosto. Ob sobotah večinoma še delamo, tako da je prosta samo nedelja. No, nedeljo porabimo za počitek, ta ali oni si kaj zakrpa, opere in podobno. Popoldne ali zvečer pa gremo malo v kino, na kakšno prireditev ali pa se nekoliko sprehodimo po mestu. Sicer pa nedelja kar hitro mine.«

»Vas tarejo še kakšni drugi problemi?«

»Ja, plini v zraku,« je takoj odvrnil Jurij Bosilj. »Danes je ozračje skoraj idealno. Ampak včasih je res nezno, skoraj bi morali včasih delati s plinskimi maskami. Veste, kadar je nizek zračni pritisk in tišči pline navzdol, takrat je res težko dihati. Vse ozračje je napolnjeno z dušičnimi, težkimi plini in prahom. Kaj pač hočemo? Delamo v industrijskem podjetju, ki proizvaja cink in svinec, znano pa je, da je v takšnem okolju vedno dovolj svinčevih in cinkovih primesi. Umazanija in strupeni plini v zraku nas včasih kar dušijo. Ampak, ni druge pomoči, delati je pač treba, čeprav imaš polno grlo in pljuča strupenega in smrdljivega plina,« je končal naš tesar Jurij Bosilj.

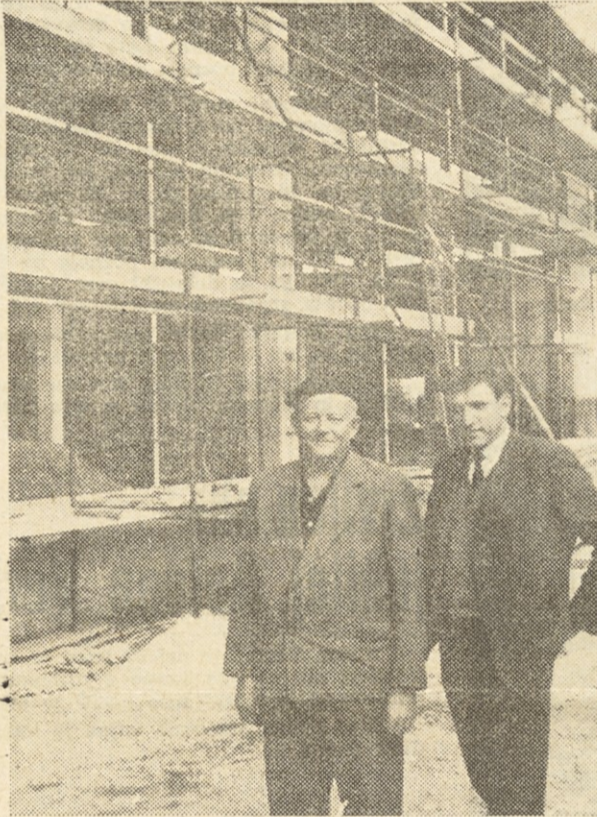

Franka Gospodariča ni več med nami

Republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije je na svečani večerji podelil priznanje organizacijskemu odboru zimskih športnih iger gradbincev ŠIG 1970. Priznanja so prejeli inž. Hugo Keržan,

Iko Ravnikar, Vlado Sanca, Mila Capuder, Tone Zaletelj, Janez Zupan, inž. Boris Vede in Lojze Cepuš

Levo: Franc Predikaka in Miro Zorž na gradbišču Elektrokovine v Mariboru — Desno: Za otroka je Ankan pravi raj

Po dolgotrajni bolezni je dne 18. 6. 1970 umrl naš dolgoletni član kolektiva Franc Gospodarič. Rodil se je 26. 7. 1921 v Trebnjem na Dolenjskem.

Kot vsak zavedni Slovenec je kmalu stopil v narodnoosvobodilno vojsko. Boril se je na več frontah in končno srečno dočkal osvoboditev.

Meseca februarja 1947 je postal član našega kolektiva in odšel na delo v Zenico. Po vrnitvi iz Zenice pa se je zaposlil na gradbenem vodstvu Ljubljana. Član kolektiva je ostal vse do svoje smrti.

Do nastopa bolezni je opravljal delo skladiščnika na gradbišču. Udeležil se je vseh večjih gradenj in delo opravljal vestno.

Bil je član ZK in aktivno sodeloval v družbeno-političnem delu v podjetju in na terenu.

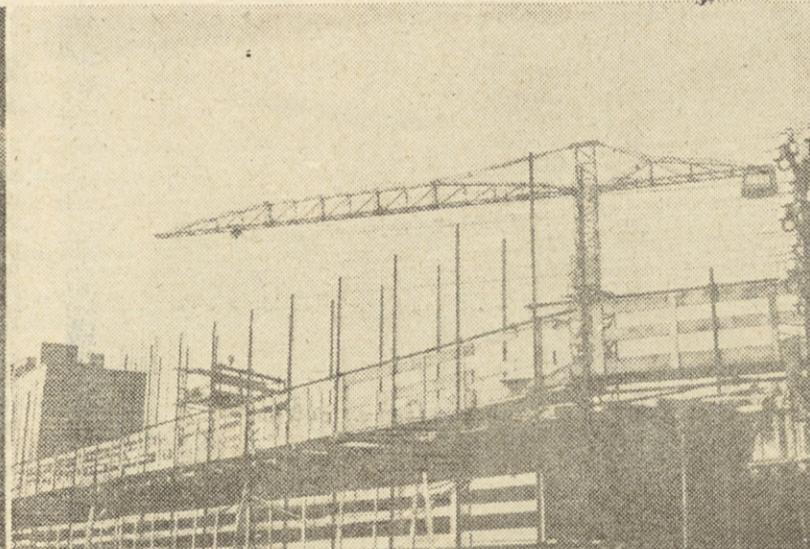
S smrtjo Franca Gospodariča smo izgubili dobrega sodelavca in zvestega tovariša.

Slava njegovemu spominu

Ivan Griljč

Predsednik komisije za standard in rekreacijo Lado Janžekovič in namestnik predsednika DS PE Maribor Albert Spindler

Bližu hotela Celeia v Celju bo stala nova velika trgovska hiša

Naši vajenci v ČSSR

Dne 17. junija je že tretjič odpotovala v ČSSR skupina naših vajencev in inštruktorjev. Naši vajenci bodo ostali v Ostravi 14 dni. Medtem si bodo ogledali Ostravo, gradbišča v Fridek—Mistek, Gotvaldovo, Olomuc itd. Za tri dni pa bodo odpotovali v Prago, kjer si bodo ogledali vse znamenitosti zlatega mesta.

Po programu Bytostava bodo odpotovali na Poljsko v Katowice, Krakovo in Oswiecim (Auschwitz).

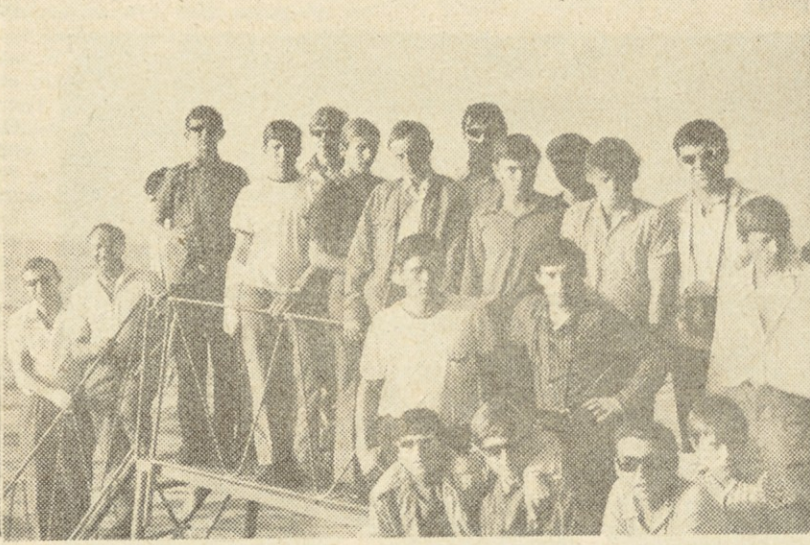
Ze iz tega skromnega poročila se vidi, kako bogat program so jim pripravili na Češkem.

Češki vajenci, ki se trenutno nahajajo v Ankaranu, pa se bodo v glavnem kopal. Medtem si bodo ogledali gradbišče Luke Koper, gradbišče v Portorožu ter se za en dan odpeljali z ladjo v Portorož. V domovino se bodo vrnili prek Vršiča, Kranjske gore, Bleda in Maribora.

Prepričani smo, da je takšna izmenjava v obojestransko korist, to je gradbenega podjetja Gradis in gradbenega podjetja Bytostav iz Sstrave, ČSSR.

Levo: Skupina naših vajencev v Schönbrunn na Dunaju z delovodjem Alojzom Zorcem. Naši vajenci so potovali v ČSSR z avtobusom podjetja SAP, iz ČSSR pa se bodo vračali s češkim avtobusom. Desno: In tole so vajenci iz ČSSR, katerim želimo v Ankaranu prijetno morje in mnogo sonca

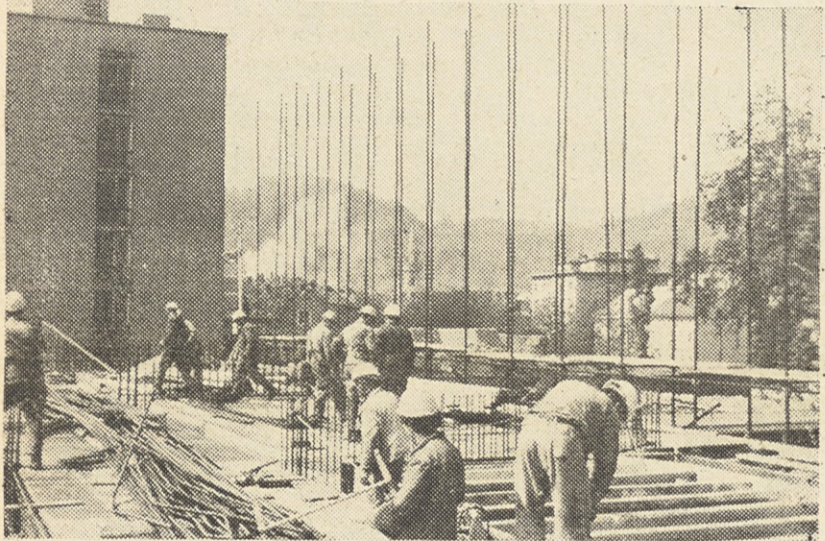
Naši jubilanti

Skupina naših delavcev na gradbišču banke v Agedabiji (Libija). Seveda so zdaj že vsi doma na svojih delovnih mestih

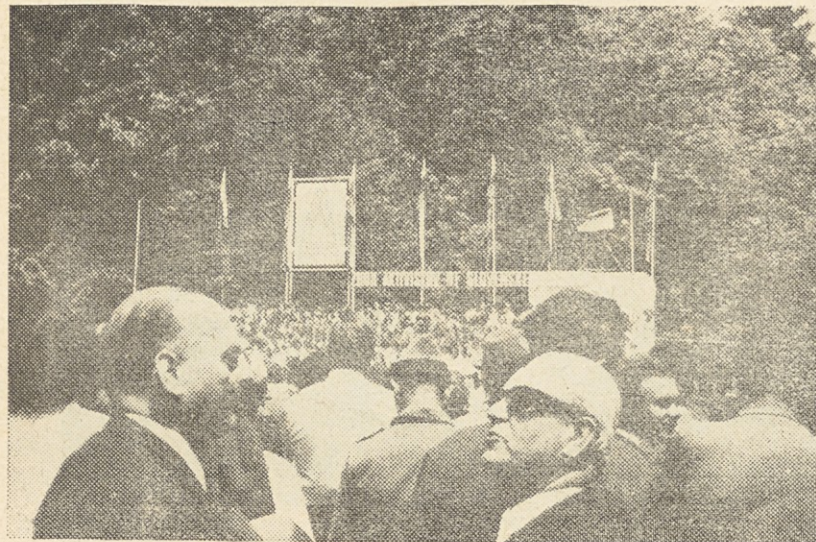
Na prostranih površinah za celjsko Cinkarno gradimo veliko halo

Na gradbišču v Celju delajo od 6. do 18. ure.

Marjan Berčič in Tone Zaletelj: Problemov je dovolj. Rešujemo jih pa kar sproti

Srečanje aktivistov OF v Dolenjskih Toplicah se je udeležilo tudi več članov našega kolektiva

Glavni direktor inž. Hugo Keržan ob jubileju inž. Brankota Vasleta

50 rdečih nageljnov

Ko je ing. Branko Vasle 1. junija stopil v svojo pisarno, je na mizi zagledal vazo s 50 rdečimi nageljni.

Mogoče se sam ne bi niti spomnil, da je prehodil že 50 let, kajti delo ga v celoti okupira in tako ni časa za osebne zadeve.

Ing. Branko Vasle izhaja iz delavske družine. Oče je bil ključavničar, mati pa delavka v tobačni tovarni. Studiral je v Ljubljani. Leta 1941 se je vključil v OF, zato je bil tudi pozneje interniran v Italijo.

Po končani vojni je nadaljeval študij in marca 1948 diplomiral na gradbeni fakulteti v Ljubljani. Po odslužitvi vojaškega roka je bil zaposlen na raznih odgovornih delovnih mestih, kot so na direkciji cest Slovenije, Slovenija ceste, Konstruktor, Zenica itd. Dne 1. junija 1952, torej prav na njegov rojstni dan, pa se je ponovno zaposlil pri podjetju Gradis. Nekaj časa je bil na Jesenicah, pozneje na GV Ljubljana in 1. 10. 1960 ga je delavski svet podjetja imenoval za šefa obrata gradbenih polizdelkov v Ljubljani.

Ing. Branko Vasle je odličen organizator, dober analitik in kot človek zelo priljubljen v vsem Gradisu.

Ob njegovem jubileju mu vse skupaj iskreno čestitamo in kličemo: Še na mnoga zdrava leta!

Življenjski jubilej Antona Verbiča

Anton Verbič je pri 60 letih še vedno mladeniški. Mladost mu ni bila ravno z rožicami posuta pa tudi pozneje se je moral trdo boriti za skorjo kruha.

Med drugo svetovno vojno je sodeloval v osvobodilni fronti.

Hala na 7200 kvadratnih metrih

Za mariborsko tovarno Elektrokovina gradimo veliko novo halo, v kateri bodo izdelovali elektromotorje, črpalke in druge proizvode

Naša mariborska enota ima do konca letošnje jeseni dela več kot dovolj. Medtem ko gre gradnja novih hotelov v Portorožu že h koncu, pa je še kar dovolj dela v Mariboru na več gradbiščih, predvsem na novih objektih »Prehrane« in »Modne hiše« ter na novi stavbi »Merkurjav«. Vrh tega je v Mariboru tudi oživel gradbišče v tovarni »Svila«, precejšnji zalogaji pa čakajo Mariborčane tudi v Radencih, kjer bo treba do spomladi 1971 usposobiti nov hotel z restavracijo. In slednjič je v Mariboru živahno še na enem dokaj velikem gradbišču — v tovarni »Elektrokovina«. Tu gradi mariborska enota »Gradisa« ob Ljubljanski cesti novo proizvodno halo na površini 7200 kvadratnih metrov. V novi hali, ki bo dolga 120 in široka 67 metrov, bo »Elektrokovina« izdelovala elektromotorje, črpalke in še nekatere svoje proizvode.

Gradnja nove proizvodne hale za »Elektrokovino« se je začela že lani oktobra in je bilo precej živo na tem gradbišču tudi v zimskem obdobju. Gradbena in obrtniška dela so bila opravljena v prvi fazi v določenem roku, vendar je prišlo do manjše zamude, ker »Metalna« ni mogla v roku opraviti montaže strešne konstrukcije. Zdej pa so vsi problemi rešeni in lahko upamo, da bo prva faza novega objekta predana investitorju že sredi julija.

Hkrati so že stekla dela na drugi fazi objekta, tako da so temelji že pripravljene, kar velja tudi za stebre, ki nosijo strešno konstrukcijo. Tako bo lahko »Metalna« drugo fazo objekta prekrila v predvidenem roku. Nosilci strešne konstrukcije so jekleni I profili, montirani na betonskih stebrih v rastru 15 metrov. Strešna kritina je v durisol ploščah, iz istega materiala je ena fasadna stena.

Graditelji nove proizvodne hale v »Elektrokovini« so izkopali s humusom vred okrog 7000 kubičnih met-

rov materiala, vsa gradbena in obrtniška dela za prvo in drugo fazo pa so preračunana na 940 milijonov starih dinarjev, pri čemer so izzeta vsa elektroinstalacijska in vodovodna dela, napeljava prezračevalnih naprav, centralne kurjave in strelovoda. Seveda pa bo treba še precej dela in

denarja vložiti tudi v zunanjo ureditev in v nekatere komunalne naprave (kanalizacija itd.), za kar se še dogovarjamo z investitorjem. Vse projekte (arhitektura in statika) je pripravilo mariborsko projektantsko podjetje »Projekt — Maribor«, ki je tudi prevzelo nadzor nad gradnjo.

Pred letnimi športnimi igrami SIG 1970

Od 3. do 5. julija bodo v Trbovljah XX. letne športne igre gradbincev Slovenije.

Za športne igre je prijavljenih okrog 1500 tekmovalcev. Iz našega podjetja se bo tekmovanja udeležilo 60 tekmovalcev. V pripravljajni odbor za SIG 1970 so bili izvoljeni: Jernej Jeršan, Janez Zupan in Ivo Leben.

Gradis bo tekmoval v vseh panogah in prepričani smo, da nam tretje mesto ne uide. Našim tekmovalcem želimo mnogo športnih uspehov.

Pri našem podjetju se je zaposlil leta 1957. Nekaj časa je delal kot telefonist na obratu, pozneje pa je prevzel mesto referenta za delovne naloge in to delo opravlja še danes.

Dragi tovariš Verbič, ob tvojem visokem jubileju ti iskreno čestitamo in ti želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

Tvoji sodelavci

Lado Povž - petdesetletnik

Lado Povž se je zaposlil pri našem podjetju 21. 10. 1948. Je vseskozi priznan avtomehanični strokovnjak in dober sodelavec našega podjetja.

Lado Povž je šel skozi trdo pot življenja. Že s štirinajstimi leti je moral s trebuchom za kruhom in je pri raznih delodajalcih opravljal najtežja dela. Leta 1941 je delal v kamnolomu v Kokri. Po vdoru okupatorja je takoj začel sodelovati z OF, zato ga je policija postavila v Malniz. Tu se je seznanil z ostalimi Slovenci in organiziral leta 1943 pobeg s petimi tovariši k partizanom.

Trije njegovi tovariši so se srečno priključili partizanom, njege in še enega sotovariša pa so med potjo ujeli in ju poslali na gestapo v Celovec. Po večmesečnem zaslišanju so ga poslali v taborišče Dachau. Tu je ostal 14 dni, nakar so ga premestili v taborišče Mathausen, kjer je ostal dve leti. V taborišču so vsake tri mesece odbirali najslabotnejše in jim dajali injekcije, če pa kateri injekcijam v desetih dneh ni podlegel, so ga poslali v plinsko celico. Tudi Lado Povž je bil med slabotnejšimi in z veliko srečo je ravno takrat, ko so dajali injekcije, pobegnil, se skril in se tako rešil. Osvoboditev je dočakal v Mathausenu in se 1. julija 1945 vrnil v osvobojeno domovino.

Ladu Povžu želi celoten kolektiv kovinskih obratov mnogo zdravja in uspeha pri delu.

Tem čestitkam se pridružujemo tudi mi.

Jože Korda - petdesetletnik

V juniju je slavil 50-letnico rojstva tov. Jože Korda, zaposlen kot betonir pri poslovni enoti Koper.

Po burnih vojnih dneh — vojak je bil skoro 6 let — se je zaposlil kot gradbeni delavec v Trstu. Toda za našega človeka takrat ni bilo trajnega kruha. Zaposlitve so bile kratke, komaj po nekaj poletnih mesecih. Zato se je zaposlil marca 1954 pri koprskem Gradisu, kjer še vedno dela.

Vesten in vztrajen delavec, kačršen je, se je usposobil za betonirja in zdaj že nekaj let streže betonarni, kjer še s posebnim veseljem dela.

Do predlanskega leta, ko ga je za daljšo dobo priklenila na posteljo bolezen, ni poznal izostankov — razen letnega dopusta.

Zato mu ob jubileju iskreno čestitajo ter mu žele predvsem zvrhano mero zdravja!

Njegovi sodelavci

Sklepi organov samoupravljanja

DS podjetja

SKLEPI

II. seje delavskega sveta podjetja, ki je bila dne 2. junija 1970. v Ljubljani

1. Sklepi zadnje seje so izvršeni, oz. so v izvrševanju.

2. V volilno komisijo za izvolitev kolektivnih izvršilnih organov se imenujejo: Ilovar Leopold, Zupančič Rajko in Pernat Viktor.

3. Po predlogu kandidacijske komisije in tajnem glasovanju članov delavskega sveta podjetja se izvolijo v kolektivne izvršilne organe, naslednji člani kolektiva:

Odbor za načrtovanje in notranjo delitev:

- ing. Branko Vasle, predsednik, člani so:
- Lado Janžekovič,
- Alejz Lovšin,
- Marjan Primožič,
- Tone Zaletelj,
- Ivan Keršič,
- Stane Uhan,
- Vinko Cotič in
- Miija Smole.

Tajnik Stane Uhan.

Odbor za investicije:

- Janez Kuštrín, predsednik, člani so:
- ing. Franc Gačnik,
- ing. Alfred Peteln,
- Bežo Lukač,
- ing. Branko Vasle,
- Ludvik Rizmal,
- Ferdo Cviki,
- Anton Martinšek in
- Vincenc Gartner.

Tajnik je Anton Martinšek.

Odbor za varstvo pri delu:

- Eusevik Snajder, predsednik s člani:
- Alejz Zorec,

- ing. Boris Pečenko,
- Jernej Jeršan in
- Janez Skofic.

Tajnik je Janez Skofic.

Upravni odbor Centra za izobraževanje:

- Oton Roškar, predsednik, člani so:
- Jože Repše,
- Ljuba Tarman,
- Lojze Cepuš,
- ing. Jurij Klobučar,
- Franc Kumer in
- Boro Stamenkovič.

Tajnik je Lojze Cepuš.

Odbor za standard in rekreacijo:

- Lado Janžekovič, predsednik, člani so:
- Viljem Zrim,
- Mila Capuder,
- Ivanka Pogačnik,
- Rajko Salehar,
- Anton Sampl in
- Rajko Purnat.

Tajnik je Mila Capuder.

Odbor za informacije:

- Marjan Starovasnik, predsednik, člani so:
- ing. Jože Uršič,
- Anton Martinšek,
- Rajko Zupančič in
- Lojze Cepuš.

Tajnik je Lojze Cepuš.

Odbor za razvoj in organizacijo:

- ing. Jože Uršič, predsednik, člani so:
- ing. Franc Gačnik,
- Iko Ravnikar,
- ing. Franc Marinčič,
- Besto Praprotnik,
- ing. Saša Skulj in
- Marjan Berčič.

Tajnik je Alejz Remeč.

Notranja arbitraža:

- ing. Ivan Lah,
- Edo Stare,

- Janko Košir,
- Vlado Sanca,
- Marjan Fras.

4. Za izvolitev individualnih izvršilnih organov izvoli delavski svet volilno komisijo v sestavu: Leopold Hovnar, Vincenc Gartner in Viktor Pernat.

5. Na podlagi tajnega glasovanja se ponovno izvoli za glavnega direktorja podjetja tov. Hugo Keržana, dipl. gradb. inženirja za nadaljnjo dobo štirih let.

6. Na podlagi 123. in 125. člena statuta izvoli delavski svet s tajnim glasovanjem za nadaljnjo dobo štirih let naslednje individualne izvršilne organe:

- za tehničnega direktorja Alfred Petelni, dipl. ing.
- za komercialnega direktorja Janez Gričar, dipl. ing.
- za direktorja gospodarsko-finančne službe Iko Ravnikar
- za direktorja kadrovske službe Dragan Sever, dipl. ing.
- za sekretarja podjetja Rajko Zupančič
- za vodjo analitsko-planske službe Albin Bačer
- za direktorja gradbene enote Celje Albert Praprotnik
- za direktorja gradbene enote Jesenice Franc Vovk
- za direktorja gradbene enote Koper Bernard Gabrijelčič
- za direktorja gradbene enote Ljubljana Stefan Mesarič, dipl. ing.
- za direktorja gradbene enote Ljubljana okolica Jože Zajc
- za direktorja gradbene enote Maribor Borut Maister dipl. ing.
- za direktorja gradbene enote Ravne na Koroškem Alojz Stok, dipl. ing.
- za direktorja kovinskih obratov Ljubljana, Jože Repše
- za direktorja kovinskih obratov Maribor Ivan Lovec
- za direktorja strojno-prometnega obrata v Ljubljani Vinko Brglez
- za direktorja obrata gradbenih polizdeikov, Ljubljana Branko Vasle, dipl. ing.
- za direktorja lesnega obrata v Skofji Loki Ignac Šuštaršič

- za direktorja „Biroja za projektiranje“ Jože Uršič, dipl. ing.

7. Poročilo glavnega direktorja podjetja o delu v pretekli mandadni dobi in o delu individualnih izvršilnih organov, se vzame k znanju

8. Delavski svet podjetja je soglasno sklenil, da se za uspešno delo v podjetju izplačajo enkratne denarne nagrade v neto zneskih naslednjim tovarišem: ing. Hugo Keržan din 10.000, ing. Alfred Peteln din 7.000, ing. Janez Gričar din 5.000, Iko Ravnikar din 5.000, ing. Dragan Sever din 4.000, Rajko Zupančič din 5.000, Albin Bačer din 4.000, Albert Praprotnik din 4.000, Franc Vovk din 5.000, Božo Lukač din 5.000, Bernard Gabrijelčič din 5.000, ing. Stefan Mesarič din 5.000, Jože Zajc din 5.000, ing. Borut Maister din 7.000, ing. Alojz Stok din 5.000, Jože Repše din 4.000, Ivan Lovec din 4.000, Vinko Brglez din 4.000, ing. Branko Vasle din 4.000, Ignac Šuštaršič din 4.000, ing. Jože Uršič din 5.000.

Gornji zneski so neto izplačila, na katere je prišteti in odvesti ustrezne prispevke.

9. Delavski svet se strinja, da se na eni izmed prihodnjih sej obravnava vprašanje pogojev nastanitve in prehrane delavcev. Gradivo bo predložil delavskemu svetu sindikalni odbor podjetja.

10. Delavski svet sprejme predlog za cene strojev težke mehanizacije in avtomobilov za interno poslovanje s tem, da se določi veljavnost cen od 16. 6. 1970. dalje. Pri tem se predlagane cene v predlogu, sestavljenem dne 25. 5. 1970., katere so bile predvidene, da bodo veljale od 16. 2. 1970., povečajo, in sicer: pri težki mehanizaciji za nekaj nad 3 %, pri avto parku za nekaj nad 2 %.

Analitska služba naj sestavi dokončni izračun internih cen za posamezne stroje in transportne storitve ter obvesti o tem vse enote in službe.

11. Potrdijo se najemni pogoji za obračun najemnin strojev težke mehanizacije s poslovnimi enotami v podjetju, kakor so bili predloženi v predlogu dne 25. 5. 1970.

12. Potrdi se pravilnik o podelitvi spominskih daril, ki je bil predložen v obravnavo 7. 4. 1970. in 26. 5. 1970. z naslednjimi dopolnitvami:

Spremeni se 12. člen osnutka pravilnika o spominskih darilih tako, da se glasi:

»Darila po 8. členu tč. a) in po 10. členu gredo v breme sklada skupne porabe, s ka-

terim razpolagajo enote oz. v brene sklada skupne porabe podjetja za delavce centrale in enot, ki ne ustvarjajo svojega sklada skupne porabe.

Denarna izplačila po 8. členu tč. b), c) in d) ter po 11. členu tega pravilnika gredo v breme sredstev, namenjenih za osebne dohodke.

Glede obveznosti za prispevke na izdatke in izplačila po tem pravilniku se upoštevajo veljavni predpisi. Prispevki bremenijo ista sredstva, v katerih breme gredo tudi izplačila oz. izdatki.

Doda se novi 14. člen, ki se glasi:

»Sredstva za izplačila oz. izdatke po tem pravilniku morajo enote planirati najkasneje do 1. marca tekočega leta. Gospodarsko-finančna služba podjetja je pooblaščenca, da izda podrobna navodila v zvezi z evidenco in prispevki za izplačila oz. darila po tem pravilniku«.

Sedanj 14. in 15. člen se spremenita tako, da postaneta 15. in 16. člen.

13. Potrdi se plan potreb sklada skupne porabe podjetja za leto 1970. v naslednjem:

	din
— dotacija sindikalnemu odboru podjetja	83.500
— dotacija sindikalni podružnici centrale	30.000
— dotacija športnemu društvu »Gradis«	60.000
— podpore ponesrečenim članom kolektiva	30.000
— doplačila k stroškom letovanja (regres)	250.000
— doplačila k stroškom prevoza za letovanje	35.000
— dotacija šoli Ferdo Godina	5.000
— bančna provizija	8.000
— nepredvideni izdatki iz sklada	2.500
skupaj:	504.100

Plan potreb iz sklada skupne porabe za spominska darila oz. izplačila za 10, 15, 20 in 25 let pri podjetju bo predložen v potrditev naknadno, ko bodo znani podatki glede na določila v novo sprejetem pravilniku o spominskih darilih po prejšnji točki teh sklepov.

14. Potrdi se delitev sredstev skladov in ostanka dohodka za osebne dohodke za leto

1969. po sklepih delavskih svetov poslovnih enot. Delitev je prikazana v prilogi teh sklepov.

15. Prošnja strelske družine za dotacijo se upošteva tako, da bo sindikalni odbor podjetja iz odobrenih sredstev kril predvideno dotacijo.

16. Delavski svet sprejme spremembe in dopolnitve pogodbe o ustanovitvi poslovnega združenja »INGRA« ter aneks IV. k tej pogodbi.

17. Delavski svet podjetja sklene, da se zaprosi pri Kreditni banki Ljubljana za premostitveni kredit za obratna sredstva v višini din 30.000.000 in določi za podpisnika te pogodbe tov. glavni direktor in direktor gospodarsko-finančne službe.

18. Delavski svet podjetja pooblašča predsednika delavskega sveta podjetja, da predhodno v nujnih primerih podpiše sklep o najetu obratnih kreditov s tem, da takoj na naslednji seji o tem poroča delavskemu svetu.

19. Dovolj se odstop pravice do uporabe na delu parcele št. 100/3 in 83/2 k. o. Stari Dvor v približni izmeri 3000 m² skupščini občine Skofja Loka za potrebe izgradnje otroškega vrtca pod pogojem, da da skupščina občine Skofja Loka v zameno GIP »Gradis« pravico do uporabe na zemljišču v površini ca. 3.000 m² na območju servisne cone Trata pri Skofji Loki.

20. Komisija za načrtovanje in notranjo delitev naj do prihodnje seje delavskega sveta pripravi predlog popravka o višini startnih osnov in preimenovanja za naslednja delovna mesta: glavni direktor, vodja analitsko-planske službe in vodja pravnega oddelka. Uskladi naj se tudi delovno mesto »strojni referent — vodja mehanizacije« na poslovnih enotah z delovnimi mesti, ki so v rangu tehnika.

21. Delavski svet podjetja vzame k znanju obvestilo, da se vključi v gradivo, ki bo izdano ob priliki II. kongresa samoupravljalcev, sestavek o načinu delitve dohodka v naših enotah. Zadnje poglavje, ki obravnava določene predloge o izpopolnitvi delitvenega sistema, naj se predloži v obravnavo članom delavskega sveta, da zavzamejo svoje stališče.

22. Kot delegata za II. kongres samoupravljalcev predvidi delavski svet tov. Antona Zaletelja in Rajka Zupančiča.

23. Odbor za varstvo pri delu naj izpopolni dopolnitvijo o kontroli vinjenosti delavca
Pravilnik o higiensko tehnični varnosti z na delovnem mestu.

Overovateljca:

Ivo Leben l. r.
Janko Košir l. r.

Predsednik DS podjetja:

Saša Skulj, dipl. ing. l. r.

DELITEV SREDSTEV SKLADOV IN OSTANKA KVOTE ZA OSEBNE DOKODKE

PE	Pripada skladov PE	za leto 1969 (sklepi DS PE)							v tisoč din			
		Delitev skladov							Delitev v O D			
		SP	SO/SD	PS rez.	PS/obr. sred.	PS/posl izgradbe	Ostane OD	SP	SO/SD	PS/obr. sred.	OD/rez.	OD za izplač.
Biro	177	28	79	30	40	12					12	
Celje	257	116	99	43		320	312				8	
Jesenice	451	352	27	72		333	24	51			256	
Koper	508	378	30	100		622				35	587	
Ljubljana	489	329	10	92	150	608				80	538	
Lj.-okolica	253					345	65				280	
Maribor	686	316	89	281		8					8	
Ravne	536	245	30	100	161	598	160	120	100		216	
KO Ljub.	531	202	143	62		124	38				38	
KO Maribor	414	103	219	92		89		29			60	
Sk. Loka	417	108	217	92		142		60			82	
OGP Lj.	468	273	122		73	232		132			100	
SPO Lj.	426	187	153	86		21					21	
SKUPAJ:	5.715	2.894	1.218	62	993	548	3.368	561	392	100	115	2.200

Važnejši sklepi organov samoupravljanja

▣ Gradbeno vodstvo Maribor — I. seja delavskega sveta:

— Za predsednika DS PE se na podlagi tajnega glasovanja izvoli tov. Franca Stuhca, gradbenega delovodjo, za njegovega namestnika pa tov. Alberta Spindlerja.

— Na podlagi tajnih volitev so bili izvoljeni kolektivni izvršilni organi v naslednji sestavi:

Komisija za proizvodnjo in delitev dohodka:

1. predsednik: Miro Zorž, gradbeni delovodja
2. član Lado Janžekovič, šef komerciale
3. član Oton Roškar, gradbeni tehnik
4. član Franc Gačnik, dipl. ing. gradb.

5. član Ivan Lah, dipl. ing. gradbeništva
6. član Albert Spindler, vodja obrata
7. član Marjan Starovasnik, gradbeni tehnik

Komisija za delovno razmerje:

1. predsednik Alojz Zorec, gradbeni delovodja
2. član Ivan Gajšt, vodja kadrovske službe
3. član Franc Vrečko, gradbeni ing.
4. član Ančka Kavčič, gradbeni tehnik
5. Ivan Trafela, KV tesar

namestniki:

1. Miro Primorac, gradbeni inženir
2. Jelica Ozvaldič, kadr. r.
3. Miro Svehla, gradbeni tehnik
4. Albert Steineker, vodja nabave
5. Stefan Spevan, KV železokrivec

Komisija za ugotavljanje kršitve delovnih dolžnosti:

1. pred.: Jože Pukšič, gl. kalkulant
2. član Matko Koren, instr. v.
3. Jelica Ozvaldič, kadr. r.

namestniki:

1. Jože Grebenc, gradbeni tehnik
2. Jože Stangler, VK tesar
3. Ančka Fras, nabavni referent

Komisija za varstvo pri delu:

1. pred. Pavel Britvič, gradbeni tehnik
2. član Roman Mernik, gradbeni delovodja
3. član Andrej Mahorič, gradbeni tehnik

Komisija za standard in rekreacijo:

1. preds. Lado Janžekovič, šef komerciale
2. član Mirko Hojnik, gradbeni tehnik
3. član Viktor Pernat, gradbeni tehnik
4. član Franc Kostler, gradbeni dipl. ing.
5. član Martin Zajšek, mezdni knjigovodja

— Gospodarski načrt poslovne enote za leto 1970 se v celoti sprejme. Iz gospodarskega načrta je razvidno, da mora naša PE izvršiti skoraj za 100 % večjo realizacijo kot lani, saj znaša celotna realizacija za leto 1970 prek 90 milijonov din. Ker gre pri povečanju plana skoraj 80 % na račun obrtniških del, ne vidimo razloga, da skupaj z novosprejetimi in izposojenimi delavci od drugih podjetij ter z boljšo organizacijo dela vseh služb ne bi bili sposobni realizirati postavljenega gospodarskega načrta.

— Potrdi se finančno poročilo za mesec april 1970, ki ga je podal tov. Janžekovič.

Ker kljub stalnim opozorilom še ni dovolj discipliniranosti pri obračunavanju na posameznih sektorjih, se sklene, da se da večji poudarek osebni odgovornosti posameznikov, oziroma odgovornih uslužbencev.

Iz poročila je nadalje razvidno, da nekateri objekti delajo z izgubo. DS vztraja pri tem, da se takoj pristopi k razreševanju vseh vprašanj, predvsem na tistih gradbiščih, ki so pokazali slab finančni uspeh. Na teh gradbiščih je takoj analizirati izgubo in storiti ukrepe, da se izguba na gradbišču sanira.

Delo v podaljšanem delovnem času je na nekaterih gradbiščih glede na posamezne faze dela večsah res potrebno, predvsem takrat, ko gre za betoniranje oziroma za faze dela, ki terjajo nujno rešitev. Vendar DS ugotavlja, da se ponekod v podaljšanem delovnem času dela neupravičeno in to v skodo ne samo delavca, ampak tudi celotne delovne organizacije.

DS smatra za potrebno, da se vprašanje podaljšanega delovnega časa posebej prouči.

Prav tako smatra DS, da je treba najti oblike nagrajevanja organizatorjev proizvodnje, ki bodo stimulativnejše in ne linearne.

Zadevo naj reši čimprej komisija za proizvodnjo in delitev dohodka.

— Glede na ugoden finančni rezultat sprejme DS sklep, da se z izplačilom 1. junija razdeli 15 % dodatka na OD vsem članom kolektiva.

— DS sprejme k znanju poročilo komisije za odobravanje kreditov za individualno gradnjo stanovanjskih hiš.

Dolgoročna posojila se odobrijo naslednjim prosilcem:

1. Franc Mekiš, VK tesar . . .	5.000,00
2. Janez Ragolič, VK tesar . .	9.000,00
3. Ignac Topolovec, skladiščnik .	2.357,00
4. Stefan Hutinski, VK zidar . .	5.714,00
5. Anton Zajšek, KV strojnik .	25.000,00
6. Avgust Kolac, KV šofer . . .	17.142,00
7. Ing. Miro Primorac, gr. ing.	25.000,00
8. Ivan Hajdarovič, železokr. . .	17.142,00
9. Josip Kristofič, VK zidar . .	17.142,00
10. Jože Novak, PK delavec . .	17.142,00
11. Maks Vrbančič, KV zidar . .	17.142,00
12. Vinko Makar, VK tesar . . .	5.714,00
13. Stefan Spevan, železokr. . .	11.420,00
Skupaj din	175.423,00

Prosilcem Jožefi Budja, Marjeti Krajnc, Sokolu Salja, Valentu Latinu, Martinu Mesariču pa se posojilo ne more odobriti, ker ne izpolnjujejo pogojev pravilnika o odobravanju kreditov za individualno gradnjo stanovanjskih hiš.

■ **Kovinski obrati Ljubljana — I. seja DS.**

— Za predsednika DS je bil izvoljen tov. Stane Kogovšek, za njegovega namestnika pa tov. Franc Plesec.

— V kolektivne izvršilne organe so bili izvoljeni:

V komisijo za proizvodnjo in delitev dohodka so bili izvoljeni:

Vinko Gričar kot predsednik, člani pa so: Jože Hozjan, Tončka Plesec, Franc Rožé, Alojz Zobec, Ivan Keršmanec in Branko Trselič.

V komisijo za delovna razmerja so bili izvoljeni:

Janez Mlinar kot predsednik in člani: Ignac Koren, Franc Sinkar, Franc Rakun, Franc Zupančič.

Namestniki:

Marjeta Šimnovec, Stefan Slaviček, Vinko Keršmanec, Franc Hajdinjak, Anton Zavodnik.

Komisija za sklepanje o ukrepih zaradi kršitve delovne dožnosti:

Miro Košir predsednik, člana pa sta še Janez Urbančič in Florijan Zdravec.

Namestniki:

Stanko Zelele, Anton Zavodnik in Franc Kukovič.

Komisija za varstvo pri delu:

Franc Presec predsednik, člana: Janko Košir in Anton Kačar.

Komisija za standard in rekreacijo:

Šlavko Jerman, predsednik, člani pa so: Stane Pirč, Kati Kozar, Edo Drole in Rudi Cotič.

Na seje komisije se vabi tudi predsednik sindikalne organizacije, kolikor je član delovne skupnosti kovinskih obratov.

■ **Gradbeno vodstvo Ljubljana — I. redna seja DS**

Za predsednika delavskega sveta gradbenega vodstva Ljubljana se izvoli Ivan Grilje, za njegovega namestnika pa Stefan Cipot.

Na predlog stanovanjske komisije gradbenega vodstva se odobrijo sredstva za nakup oz. gradnjo stanovanj naslednjim delavcem:

Ing. Vili Stukelj	25.000.—
Vinko Kalšan	25.000.—
Anton Srša	15.000.—
Djuro Skeledžija	25.000.—
Anton Gužvinec	10.000.—
Karel Ponikvar	25.000.—
Drago Ohnjec	25.000.—
Milan Podobnik	10.000.—

Na predlog kandiacijske komisije se izvolijo kolektivni izvršni organi delavskega sveta gradbenega vodstva.

Komisija za proizvodnjo in delitev dohodka: ing. Vili Stukelj kot predsednik in člani: Janez Kuštrin, Alojz Gregorič, Marjara Primožič, Jože ing. Ločnikar, Ivan Praprotnik in Pavel Oblak. Tajnik komisije je ing. Saša Skulj.

Komisija za delovna razmerja:

Franc Tisaj, predsednik, člani pa so: Ivan Podgoršek, Stefan Cipot, Martin Golnar in Franc Jankovič. Njihovi namestniki so: Anton ing. Pergar, Martin Koler, Tomo Fumič, Jakob Slaviček in Sreto Zakič. Tajnik komisije je Ivan Grilje.

Komisija za ugotavljanje kršitev delovne dožnosti

Edo stare, predsednik, člana sta Franjo Kuhar in Andrija Pajtak. Namestniki so: Jože ing. Rótar, Majda Oblak in Maks Urbanija. Tajnik komisije je Ivan Grilje.

Komisija za varstvo pri delu: predsednik je Jože Zrimšek, člana Franjo Kalšan in Pavel Oblak, tajnik komisije pa ing. Saša Skulj.

Komisija za standard in rekreacijo: predsednik je Alojz Turel, člani Anton Gužvinec, Jelka Gregorič, Ivan Zorž in Peter Magdič, tajnik komisije pa Francka Erjavec.

V upravni odbor uprave samskih domov se kot predstavnik gradbenega vodstva imenuje Ivan Grilje.

Ponovno je predlagati delavskemu svetu podjetja, da se prizna regres, ki so ga deložni delavci v počitniških domovih Gradisa vsem članom kolektiva.

■ **Gradbeno vodstvo Ravne na Koroškem**
— 2. redna seja DS:

— Izvoljo se izvršilni organi:

Komisija za proizvodnjo in delitev dohodka — predsednik Marjan Berčič, člani pa Ivan Ciringar, Nikola Novak, Tone Zaletelj, Marija Krajnc, Feliks Kvar in Stanko Demšar.

Komisija za delovna razmerja. Predsednik je Ludvik Lihteneger, člani pa so Ivan Hrvatski, Ivan Spiranec, Mirko Kokošinek in Karel Turza z namestniki: Franc Deutsch, Jože Hrženjak, Bernard Meršak, Pavel Vecej in Milan Grubelnik.

Komisija za ugotavljanje kršitev delovne dolžnosti — Anton Sampl kot predsednik, člana sta Ferdo Kališnik in Jože Bolte, namestniki pa: Franc Horvat, Milan Novak in Alojz Roter.

Komisija za varstvo pri delu — predsednik je Vojko Koprivec, člana pa Stanko Kostanjevec in Stanko Demšar.

Komisija za standard in rekreacijo: Bora Stamenkovič je predsednik, člani Ivan Ciringar, Bogomir Gabrovec in Rezka Sever.

Komisija za narodno obrambo: Ing. Alojz Stok, vodja enote, Ludvik Lihteneger upr. voj. nač., Nikola Novak, vodja skupine, Tone Zaletelj, vodja skupine. Namestniki so Marjan Berčič, Mirko Kokošinek in Ferdo Kališnik.

■ **Gradbeno vodstvo Jesenice:** — I. seja DS:

Za predsednika delavskega sveta enote je izvoljen Stane Simeonov, za namestnika predsednik tov. Franc Polajnar

— Imenovane so komisije DS enote — izvršilni organi:

Komisija za delitev dohodka:

Vlado Sanca, predsednik, Stane Simeonov, namestnik, člani pa Božidar Lukač, Jože Bertonec, Ljuba Tarman, ing. Andrej Lapažne in Vlado Čelik.

Komisija za delovna razmerja:

Ljuba Tarman, predsednik, Stane Simeonov, Viljem Zrim, Ivan Koračin in Karolina

Zust. Namestniki so: Jože Zupan, Alfonz Kočar, Aleks Potočki, Ivan Habinc in Mladen Vranješ.

Komisija za sklepanje o ukrepih zaradi kršitve delovne dolžnosti — Janez Makovec, predsednik, člana Ivan Habinc in Aleks Potočki, namestniki pa so Tine Plemelj, Jože Zupan in Vinko Cebašek.

Komisija za varstvo pri delu

Ladislav Abruč, predsednik, člana Jože Zalokar in Milan ing. Pajk.

Komisija za standard in rekreacijo

Jože Bertonec, predsednik, člani: Vlado Šanca, Avgust Skrt, Marica Ambrožič in Ljuba Tarman.

Komisija za narodno obrambo

Božidar Lukač, predsednik, člana pa Stane Simeonov in Djuro Dragosavec.

— Potrdi se gospodarški plan za leto 1970, ki znaša 38.800.000 din, od tega obrtniška dela 11.200.000 din.

— Odprodajo materiala odobrava komercialna služba poslovne enote, vendar zaradi odprodaje materiala ne sme trpeti proizvodnja.

■ **Gradbišče Koper** — II. seja DS:

S tajnim glasovanjem je bil sprejet predlog komisije oz. odbora za določitev novih komisij po statutu podjetja, in sicer:

Komisija za proizvodnjo in delitev dohodka: Drago Bilas predsednik; člani Jože Andrejašič, Alojz Lovšin, Marjan Golc, Anton Franderajh, Anton Cajhen in Jakob Medved.

Komisija za delovna razmerja: Alojz Lovšin, predsednik, člani so: Drago Bilas, Ivan Zore, Franjo Poček in Marjan Golc, namestniki pa Cvetko Stepančič, Avgust Vogrinčič, Kasim Goduševič, Dušan Pavlovič in Jakob Medved.

Komisija za sklepanje o ukrepih zaradi kršitve delovne dolžnosti:

Jože Zabkar, predsednik, člana sta Alojz Grgič in Stefan Vinčenc, namestniki pa Jože Fefolja, Franjo Poček in Jože Andrejašič.

Komisija za varstvo pri delu:

Drago Vidovič, predsednik, člana sta še Ivan Zore in Stojan Rutar.

Komisija za standard in rekreacijo: Anton Franderaj predsednik, člani pa so Jože Andrejašič, Vlado Umek, Jakob Medved in Franjo Novak.

Komisija za narodno obrambo: Bernard Gabrijelčič je predsednik, Drago Bilas, nje-

gov namestnik, člani pa so Karel Falhtinger, Drago Vidovič, Ivan Colja, Stojan Rutar in Luka Kočiš.

— Zvezi prijateljev mladine Koper se odobri pomoč v znesku din 1.000.— za letovanje šoloobveznih otrok.